

СТЕНОГРАМА

слухань у Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки на тему: "Державний сектор вугільної промисловості на шляху до... Стратегічне бачення і бюджетний процес"

19 жовтня 2018 року

Веде засідання Перший заступник голови Комітету

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня. Я прошу всіх займати місця там, де ви бачите вони є вільними.

Хочу щиро подякувати всім учасникам сьогоднішньої дискусії – комітетських слухань Комітету палива, енергетики, які знайшли час в п'ятницю в другій половині дня прийти сюди, тому що у нас надзвичайно важлива і серйозна тема. Тема, яка стосується ситуації, яка склалася у вугільній галузі, ситуації, яка склалася з нашими українськими шахтарями, з проблемами, які накопичились. І я можу сказати, що і Комітет палива, енергетики, і підкомітет палива, енергетики, який очолює Михайло Бондар, неодноразово спільно з Міністерством палива, енергетики розглядали ці питання на робочих столах, на різних дискусіях, але, на жаль, кількість проблем, яка є, вона не стає меншою.

І враховуючи те, що у нас зараз відбувається бюджетний процес, ви знаєте, що учора Верховна Рада в першому читанні проголосувала Державний бюджет на 19-й рік, і враховуючи, що у нас були дуже складні дискусії рік назад, і мені здається, що нас не почули стосовно підтримки вугільної галузі, і сподівалися на такий дуже легкий варіант, що ці проблеми можна буде врегулювати, ну, я би сказав, технічними методами протягом 18-го року. Я хочу зацентувати, що це була велика помилка. Тому що (в кавичках) "дякуючи" тому, що в державному бюджеті на цей рік недостатньо коштів було закладено на реконструкцію, модернізацію вугільної галузі, на виплату заробітної плати державним підприємствам, нам прийшлося не один

раз вносити зміни через Верховну Раду для того, щоб знайти кошти і виплатити заробітну плату шахтарям. До речі, остання зміна, яку проголосувала Верховна Рада, вона, якщо я не помиляюся, до сьогоднішнього дня ще до кінця не вирішена.

Без сумніву, вугільна галузь потребує дуже серйозних сильних політичних рішень. У нас з вами є публічна дискусія, по-різному її можна оцінювати, але яка стосується, хтось її називає "Роттердам плюс", хтось називає її "ціна на вугілля", але ті приватні компанії, які користуються цією формулою, і державні компанії мають різний результат. Це те, про що говорять люди. Одних ми звинувачуємо в тому, що вони занадто багато заробляють на цій формулі, а інші, і в першу чергу, я маю на увазі, державні шахти, у нас постійно знаходяться з боргами по заробітній платі.

Можу сьогодні сказати, що ми спільно з паном Михайлом в серпні-місяці були у Львівській області і зустрічалися з шахтарями в державному підприємстві "Львіввугілля", і спускалися в шахту, і побули в шахті достатньо, це була... був мій перший такий візит. Я надзвичайно вражений, я вражений тим, що молоді хлопці з величезним бажанням хочуть працювати, вони в цьому темному казковому світі світяться очі оптимізмом, в шахті. Але на фоні того зношеного, старого обладнання, яке енергоємне, яке неенергоефективне, яке потрібно було давно поміняти, це, ну, такий контраст, дисонанс, і ти розумієш, що в тій парадигмі, в якій ми сьогодні знаходимося, у нас немає рішення.

Ви знаєте, що уряд прийняв Енергетичну стратегію України до 2035 року, де передбачені конкретні заходи, конкретні кроки, конкретні цілі? Їх потрібно виконувати. Якщо я не помиляюсь, 2 роки тому Міністерство палива і енергетики прийняло і уряд затвердив Концепцію реформування вугільної галузі. Друзі, нам потрібний результат. І мені б дуже хотілося б, щоб сьогодні, дякую Ігорю Степановичу міністру палива, енергетики за те, що він сьогодні є, почути що ж ми все-таки, в яку сторону ми рухаємося, тому що, якщо ви уважно звернете увагу на тези, на тему нашого

комітетського... наших комітетських слухань, то ми там поставили три крапки, щоб ми визначилися куди ми рухаємося. Тому що, якщо ми маємо 33 державні шахти, якщо частина з них є прибутковими, якщо частина з них є абсолютно безперспективними, то людям треба запропонувати альтернативу, людям треба дати шанс на роботу або в цій галузі, до якої вони звикли, або їм треба запропонувати щось інше. І тут без державної політики, без державного втручання, без державної підтримки, у тому числі бюджетної підтримки, я розумію, що тема бюджетного фінансування в період формування державного бюджету дуже складна. Тому що ми вчора чули, що, ну, так званих "хотелок", доповнень до державного бюджету в два рази більше, ніж сам державний бюджет, але є пріоритети, якими ми повинні з вами займатися.

І якщо у 18 році, я дуже хотів би, щоб мене почув і пан міністр і щоб мене почув уряд і почули всі ті, від кого залежить прийняття політичних, і в першу чергу бюджетних рішень. Якщо в минулому році ми спільно зробили помилку і не дали достатньо коштів на вугільну галузь для того, щоб її можна було модернізувати у 18 році, і нам вдавалося приймати певні законодавчі рішення в парламенті в цьому році, то я думаю, якщо ми зробимо, повторимо цю помилку і коштів буде недостатньо на заробітну плату, то в наступному році – рік президентських виборів, парламентських виборів – я думаю нам приймати ці рішення в парламенті буде набагато-набагато важче. І мені б дуже не хотілося, щоб ми тисячі і тисячі шахтарських сімей робили заручниками одного неправильного рішення або недальновидної політики. Політики, яка не може сформувати рішення хоча бы на рік вперед, на один бюджетний рік.

Тому, друзі, дуже прошу професійної, фахової дискусії, дуже прошу мінімум емоцій, емоцій у нас дуже багато. Дуже прошу конструктивної позиції профспілок, з якими у нас дуже правильний, класний і, мені здається, такий професійний діалог. І я дякую за розуміння.

Я хочу подякувати в черговий раз Посольству Великої Британії за постійну підтримку, тому що вони нам допомагають стратегічно по всіх наших больових темах працювати в комітеті і шукати правильні державні рішення і для Верховної Ради, і для уряду.

Я хочу щиро подякувати DiXi Group, яка з нами постійно працює, і пані Олені Павленко, і всім нашим міжнародним інституціям, і Єврокомісії, і регулятору, у нас тут є, і Міністерству фінансів, у нас там є, нашим, моїм колегам членам комітету, які ініціювали проведення цієї дискусії сьогодні.

Сподіваюся, що вона дуже серйозно підштовхне український уряд до прийняття тих рішень, можливо непростих, але рішень, яких потребує сьогодні держава, не тільки шахтарі, не тільки вугільна галузь, цих рішень сьогодні потребує держава Україна.

І я хочу запросити до вітального слова пані Кеті Коттрел – першого секретаря Посольства Великої Британії. Ще раз щира-щира подяка.

КОТТРЕЛ К. Дуже дякую, пане Домбровський.

Я не хочу зловживати вашим часом і забирати час від обговорення таких важливих питань. Як ви вже казали, наше посольство не бере активну участь в енергетичних форумах. Ми дуже пишаємося, що ми працюємо в цій країні 24 години на добу, починаючи з 17-го года. Це говорить про те, що можливо щось робити якісь енергетичні ресурси без вугілля також.

Але у нас є і різні соціальні питання, які ми маємо вирішувати. Тому ми дуже раді, що ми маємо нашого експертного виступаючого з боку Великої Британії, мого колегу, який більш детально буде говорити про ці теми.

Дуже дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Степанович, дуже прошу. Навіть не оголошую регламент. Дуже хотілося б отримати відповіді на всі запитання, які у нас є.

НАСАЛИК І.С. Щось із світлом у нас. Щоб не погасло ще світло?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це дуже тонкий натяк, мабуть?

НАСАЛИК І.С. Так, це підстанція, напевно, якась – перенавантажили. Добре. Всім доброго дня! Вітаю представництво посольства, добрий день, Олександр Григорович, всі присутні!

Напевно, я би розпочав сьогоднішню розмову, її задають депутати Верховної Ради, особливо з регіонів, де є вугільники, по заборгованості по заробітній платі. Ну, перше, було зрозуміло, що заборгованість по заробітній платі появиться вже при формуванні бюджету на 2018 рік. Якщо в дотації, яка була передбачена на бюджет у 2017 рік, було використано дотації на різниці в ціні по собівартості продукції 2,6 мільярдів, а на бюджет 2018 року в бюджеті було закладено 1,4 мільярди, ну, то зрозуміло, що не вкладаючи кошти ні в модернізацію, ні в стаціонари, ні в додатковий видобуток, дотації не вистачить. Її вистачило рівно настільки, наскільки було передбачено, на 4 місяці.

Так, великими зусиллями Верховної Ради України, я депутатом 10 років пропрацював. Но щоб рішення було прийнято у п'ятницю, це вперше було в п'ятницю прийнято рішення про те, щоб виділити мільярд 400 додаткової дотації. Хоча цю дотацію треба було закладати вже в бюджет 2018 року, про що я скажу пізніше.

Тому заборгованість по заробітній платі, а вона на сьогоднішній, на 1 жовтня 2018 року складає 488 мільйонів гривень, лежить суто в площині державного бюджету по ціні в різниці собівартості продукції.

Із мільярда 400 мільйонів, які передбачені і підписано закон, на сьогоднішній день вугільній галузі виділено 133 мільйони. Мільярд 270 мільйонів так і не виділено з державного бюджету для погашення різниці.

Тому питання погашення заробітної плати, це питання оплати державного бюджету. Міністерство не має фондів для того, щоб закрити цю заборгованість. Міністерство володіє єдиним – це державним вугільним

підприємством, яке займається реалізацією видобутого вугілля. Це підприємство, яке не збирає кошти, це підприємство, яке реалізує кошти від теплової генерації до виробника. Звичайно, що є перекося, і в цьому погоджуся. Є перекося в тому, що не всім оплачують ту суму, яку вони відгрузили. Але зв'язано з тим, що є цілий ряд державних підприємств, які знаходяться на грані, ну, умовно кажучи. От приходили депутати на Кабінет Міністрів України і задавали питання по "Селидіввугіллю". Так от "Селидіввугілля" проплатили на 200 мільйонів більше, ніж воно відгрузило продукції. Але це, вибачаюся, з'єднані сосуди... посудини. Якщо ми 200 мільйонів віддали "Селидіввугіллю", то звідки ми його взяли? Ми її взяли від "Південнодонбаської 1", ми її взяли від львів'ян, від тих, хто ще хоч щось подає якісь загальні надії.

Тому я би дуже просив депутатський корпус, міністерство поза можливості реалізації заборгованості по заробітній платі. Це є питання Міністерства фінансів і я неодноразово і на засіданні Кабінету Міністрів України, і з міністром фінансів, виконуючого обов'язки міністра фінансів неодноразово про це говорив. Питання, що ми маємо такі джерела, які не наповнюються, ну, вони менше всього цікавлять мене як міністра. Якщо є закон, закон повинен виконуватись і якщо будуть оплачені ті об'єми, які передбачені, заборгованості по заробітній платі не буде. Це перше.

Друге. Я хотів би поговорити про концептуальні взагалі питання. Перше питання. А чи треба взагалі Україні вугілля? Ну, вот, ми займаємося видобутком і задаємо треба чи не потрібно. Я вам скажу, що більшість видобутого українського вугілля, більшість це всі теплові генерації. На сьогоднішній день після того, що відбулося по блокаді територій непідконтрольних Україні, у нас взагалі виник дефіцит порядку 10,5 мільйонів тонн. Як його перекривати? Ну, напевно, всі розуміли, що його треба перекривати імпортом. Нам вдалося вже у 2017-2018 році скоротити споживання імпортного вугілля практично у два рази: з 10,5 мільйонів до 5.

На сьогодні я хочу повідомити вам про те, що генерація "Центренерго" практично вже не буде вживати антрацитову групу вугілля. З одної сторони, це так, але, з другої сторони, теплові генерації не зменшили виробіток, а навпаки збільшили. І це говорить, що паливної складової потрібно ще більше і цей імпорتنний... от імпорту складову ми можемо закривати тільки... і є технічні можливості, оскільки переобладнали цілий ряд блоків і на Трипіллі, і на Харкові, на Зміївці і повністю ДТЕК переформотував, і "Криворіжка" зараз, яка працює, скажемо на антрацитовій групі вугілля, вона працює як замикаюча генерація, щоб мінімально використовувати.

Зараз проблематична точка – це "Донбасенерго" і той, який заключив з китайцями договір по переводу блоку практично на 500 мільйонів доларів. І ще одна проблематична точка – це Луганська ТЕС, яка працює в пів... Тобто вугілля потрібне, якщо ми його не будемо видобувати в Україні, то ми його повинні закуповувати за кордоном і закуповувати за валюту.

Тепер питання друге: а чи взагалі економічно вигідно добувати вугілля? Може просто залишити цю тему з видобуванням і перейти на імпортні поставки, це буде набагато дешевше, чим економити бюджет. Так за 4 роки... і за 2 роки 7 місяців, що ми працюємо, ми не получили на модернізацію, не говорячи за стаціонари, ті, хто працював у вугільній галузі знає, що таке стаціонари, бо у нас тільки одна шахта, яка 30 років тільки має, всі решта шахти в нас 50, 70, 120 років. А стаціонар – це не тільки забезпечення технологічних можливостей, а це взагалі безпека шахт. То нам не тільки на стаціонари, а в загалі на засоби виробництва за цей період не виділили ні одної копійки.

Як можна було оцінити, вугільна галузь може бути економічно ефективною чи ні. Ми зробили експеримент. Як би нам тяжко не було, я сьогодні хочу про це прозвітувати. Нам вдалося домовитися з "Укргазбанком", який при боргових зобов'язаннях вугільної галузі у 18 з лишнім мільярдів виділив нам 300 мільйонів гривень. Ці 300 мільйонів гривень були... До речі, я хочу подякувати депутатам Верховної Ради, ми

зробили прозорі, відкриті за участю депутатів Верховної Ради, в тому числі із паливно-енергетичного комітету, тендера. І нам вдалось запустити під ці 300 мільйонів Так от ми порахували, що економічний ефект від 300 мільйонів гривень, які взяло міністерство, склало 1 мільярд 800 мільйонів. Але чи отримала щось вугільна галузь від цього? Отримала, тільки повернення кредитних зобов'язань. А той 1 мільярд 800, який ми отримали додатково, їх просто списали і на цю кількість просто нам дали меншу дотацію. Крапка. Ми не отримали практично нічого.

Тепер Олександр Григорович уже сказав про те, ми ще в 2017 році розробили програму реформування вугільної галузі, де чітко її розписали. Але до програми реформування вугільної галузі ми затвердили лише план дій. Тобто, а яке фінансування повинно бути, для того щоб провести це реформування? І це фінансування передбачало єдине – дати засоби до виробництва. У нас з 33 шахт, які знаходяться, шість взагалі не ведуть... вони рахуються за нами, є робочі, є працюючі, жодних очисних вибоїв не ведуть і господарська діяльність не проводиться. Але ми утримуємо працюючих, тому що є ціла система взаємодоговорів, в тому числі з профспілкою, де ми звільнити практично людей не можемо.

Так от реформування ми прийняли, а план заходів по фінансуванню, їх немає – нуль. Був би тут не Насалик Ігор Степанович, а був Петро Петрович чи Дмитро Федорович, він то же ніколи не зміг бути Копперфільдом. І без засобів виробництва, вибачаюсь, нічого зробити неможливо. Те, що ми... нам вдалось зробити, це більш не правило, а виключення. У 2016 році, коли ми прийняли галузь, у нас була прибуткова тільки одна шахта, хто знає, це – шахта "Надія". Маленька, яка там працювала як ДП, виробляла свій послідній ресурс.

На сьогоднішній день 11 шахт, які не потребують державної дотації. Із входом іще двох по "Мирноградвугілля" і "Селидіввугілля", яке ми передбачаємо, ми будемо мати порядка 13-14 шахт, які будуть недотаційними.

Чи змінить це загальну природу? Не змінить, бо в нас, на жаль, є підприємства, в яких 25 відсотків фонд заробітної плати складає реалізація їх продукції, а 75 відсотків – це складає їхня дотація. Ну, умовно кажучи, той "Селидіввугілля", яке піднімала питання, депутат, із 85 мільйонів гривень фонду заробітної плати власні надходження із реалізації продукції – це добувається 400 тонн, всього 300 і 100, якщо не помиляюся, по них, своїх коштів 25-26 мільйонів, дотації практично 60 мільйонів.

Тому я глибоко переконаний, і я мав розмову з усіма ключовими, скажемо, профільним віце-прем'єром, Прем'єр-міністром України про те, що без вкладення коштів у модернізацію, будь-яке реформування вугільної галузі, будь-які кроки щодо її інтенсифікації не відбудуться.

Міністерство з 2017 року склало три різні проекти на різні кошти, які би там передавалися державою по вугільній галузі. Це стосується мільярда. Нам обіцяли мільярд у 2017 році, дали гарантію під 100 відсотків, але жоден банк – жоден український банк! – навіть при просьбі Прем'єр-міністра України, не зважився на те, щоби вугільну галузь із борговими зобов'язаннями 18 мільярдів навіть під стовідсоткову гарантію виділити кошти. Тому у нас розроблений план повністю пошахтно, до дрібниць розписаний на мільярд гривень, на півтора мільярда гривень і на 2 з половиною мільярди гривень.

Я можу сьогодні твердо сказати всім. І те, що я сказав в 17-му році, повторити зараз, у 18-му. Якщо держава виділити 2 мільярди гривень на модернізацію шахт, вугільна галузь буде недотаційною. Вугільна галузь не буде потребувати дотацій.

А тепер хочу, щоб ви зважили дві цифри. 2,6 мільярдів – це в бюджеті завжди закладалось як дотація в ціні вугільної галузі. Ми заявляємо про це, що ми готові і готові нести персональну відповідальність. Якщо буде 2 мільярди гривень, вугільна галузь дотацій не потребуватиме.

Друге. Для того, щоб запустити лави ті, що у нас передбачені, що розписані, потрібен період від 5 до 7 з половиною місяці. Різні по своїй

складності. Тому, формуючи бюджет на 2019 рік, треба передбачити, що 5-7 місяців – це були кошти на підтримку заробітної плати, особливо там, де будуть вводитися нові лави. А після 7 місяців галузь не потребуватиме дотацій.

Тому на сьогоднішній зустрічі я би просив всіх зацікавлених осіб висказати свої погляди. Але іншого шляху, чим фінансувати в галузь і цим самим фінансувати вугілля, яке необхідне нашій державі, зменшувати оплати по імпорту, просто немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Степанович, дякую.

Запитання якісь є? Давайте тоді, два запитання міністру, щоб було демократично, і потім... Так, хто хоче запитання?

Артур Володимирович, будь ласка. Потім – Юлій Якович.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Доброго дня, шановні присутні, Ігор Степанович, ну, ми презентували стратегію розвитку до 2035 року. Якщо пам'ятаєте, тоді у мене було запитання. Да, хороша програма, хороші цілі, а якщо повернутися до того, як була підписана Коаліційна угода, то там не до 2030, а до 2020 року, вже вугільна галузь повинна бути самодостатньою, то єсть і не використовувати кошти з держпідтримки. От, ну, все це такі намерення, я тоді казав, що програма добра, але я не бачу джерела фінансування, я не бачу і скільки, і куди, і як воно буде відбуватись.

І сьогодні ми бачимо, ну, те, що ми бачимо. Зараз мені хочеться, щоб взагалі після того як закінчиться ця зустріч, ми розуміли там після слова "до...і три крапки" буде продовження? Ми вийдемо з чимось для того, щоб сказати, щоб шахтарі не їхали сюди з протягнутою рукою, а де будуть зроблені робочі міста, де вони зможуть заробляти собі заробітну плату і забезпечувати, так звану, енергетичну незалежність нашої країни, хоча ми її

не розуміємо. Ви кажете: "Ми робимо енергетичну незалежність", а з вашого виступу, ви кажете про те, що проще його купувати за кордоном.

Ну, я почув так. Може ви десь не завершили, Ігор Степанович, ну, я ж це ж... ну, я ж не йорнічаю, а те, що я почув, от. Тому в мене таке питання, як воно буде все ж таки відбуватись? Ну, грошей немає, треба 2 мільярди. Ну, добре. Ви – міністр, вам це доручили, коаліція прийняла таке рішення. Ви очолюєте базову галузь нашої України, яка формує, ну, мабуть, всі наступні галузі. Де будуть ці 2 мільярди, скажіть, будь ласка, і мені, і моїм колегам, які тут присутні.

НАСАЛИК І.С. Дякую. Дякую.

Ну, перше, що програма розвитку до 2035 року – це програма розвитку всього енергетичного сектору і вона не тільки там по вугільній галузі. Це перше.

Друге. Ми прийняли програму, але я говорив, що ми прийняли програму дій, яка передбачає фінансування.

І ще раз хочу повторити: по фінансуванню ми поки що отримали одні бублики. Ви пропрацювали все життя у вугільній галузі, я вам представлю просто прості такі приклади: дотація у 12-13 роках вугільної галузі, в тому числі модернізація і все інше складало 13,5 мільярдів по курсу 5. По курсу 5-8 так тоді було, зараз у нас на всю вугільну галузь 1,6 мільярда по курсу 28. Коли я говорив, може краще закупати – це риторичне було запитання, тому що зразу дав відповідь про те, що ми зобов'язані розвивати вугільну галузь, тому що немає чим у нас більше забезпечити теплову генерацію. І, умовно, будемо тратити ті ж самі, більше у два рази кошти на закупівлю вугілля або ми їх вкладаємо. Ну, є простий розрахунок, друзі! 2017 рік дефіцит у нас 10,5 мільйонів тонн вугілля. Скільки? По 100 доларів. Так 10 мільйонів. Скільки це? 1 мільярд треба було витратити для того, щоб закупити імпортне вугілля. Скільки мільярд складає? 26 мільярдів гривень. 26 мільярдів гривень. Так, ми скоротили наполовину. Ми просимо про те, що підтримайте

нас. Нас не почули зараз. Це не значить, що ми от погодились на бюджет 2019 року, що нам поставили 1,6 на все про все – 1,6 мільярда гривень. Це знову ми входимо в ту ситуацію, коли ми ввійшли у 18-му році, аналогічну ситуацію.

Я от риторичне питання, також. Ви пропрацювали все у вугільній галузі. Скажіть, без вкладення в галузь можна отримати результати, особливо коли там не вкладувалось послідні 5 років. Коли техніка зношена на 85-90 відсотків. Це вже, друзі, не тільки питання видобутку, це питання безпеки перебування людей, бо модернізація – це не тільки випуск продукції, а це безпека їх. Коли я говорив про стаціонари, ну, це ж не просто стаціонари, це ж вентиляційні засоби забезпечення, все інше. І мати на це бублики нулі, ну, це вже...

_____. Ну, понятно.

НАСАЛИК І.С. ... це відповідальність абсолютно інша.

Тому я можу твердо сказати тут всім і повторити те, що я сказав ще в 17-му році, якщо будуть виділені кошти на модернізацію галузі, і я не говорю в великих масштабах, я говорю, мінімальне, що ми можемо зробити 2 мільярди гривень, то через 5-7 місяців ми не будемо дотаційними, ми не потребуватимемо додаткового ресурсу із державного бюджету. Нас же зараз ставлять в єдину ситуацію, при всьому тому закривати заробітну плату, ми дійдемо до того, що заробітна плата буде оплачуватись, якщо вона навіть буде оплачуватись. Але ми випускати нічого не будемо, бо не будемо мати чим. Якщо ставляться питання по будівництву доріг, я вже говорив про це, то дайте хоча би коток і дайте хоча би асфальтоукладчик, бо з лопатами цього зробити нереально і неможливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Степанович, дякую.

Будь ласка, Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. Шановний головуєчий запрошував нас спочатку поговорити як фахівцям. От я б хотів, щоб ми до цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович, ну, запитання...

ІОФФЕ Ю.Я. А?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запитання, не виступ.

ІОФФЕ Ю.Я. Так, запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

ІОФФЕ Ю.Я. Я ж обґрунтувати. Ви думаєте, що... я правильно сказав, що, навпаки, що ви призивали говорити фахово. Вот, я ж хочу задати і обґрунтувати своє запитання.

Залишилось 33 шахти, ми громко розмовляємо, в державній власності, ми громко розмовляємо, як кажуть, галузь. Дуже прості речі, ви правильно кажете, Ігор Степанович, про собівартість, вона залежить від двох складових це: родовище, яке... і шахта як інженерна споруда, яка від 60 до 120 кілометрів підземних горних плюс стаціонарні установки стволи. Я не сподіваюсь, що ви прорахували скільки коштує, вот, щоб появилася собівартість, про яку ви кажете. Поки те, що я от, коли був в міністерстві декілька місяців тому і дивився плани горних робіт, маючи для цього фахову підготовку, яку ніяку. То я вам скажу, що у вас шахти просто зупиняться більшість у наступному у першій половині наступного року. И у меня таке склалось враження, що от уряд, в якому ви маєте честь бути, или як там? Ви... от, якщо вони сподіваються я у вас хочу спитати, не виконуючи рішення – це вже запитання от у мене до заступника міністра

фінансів – не виконується – злочин собственно кажучи, карний злочин. Не виконується рішення Верховної Ради по змінах у бюджеті: людям не платиться заробітна плата, це ж карний... це ж абсолютно, це ж Закон про бюджет і є зміни, ніхто не виконує.

І скажіть у мене запитання до вас. Вони, що ваші брати по розуму в уряді, думають, що воно само розсосеться ці 33 шахти и люди разойдутся, а уголь якось закуплять. От у мене таке враження, подивившись на плани горных работ, не просто так, фахово.

НАСАЛИК І.С. Дякую. Юлій Якович.

Повинен сказати, що при всіх складностях, які у нас є, план горних очисних вибоїв, який передбачено, ми виконали практично на 87-88 відсотків це при відсутності арки, при відсутності...

_____. Прохідницького...

НАСАЛИК І.С. ... прохідницького обладнання, це практично на зубах це все виносять.

Щодо того, що державний бюджет не оплачує по заборгованості, а на сьогоднішній день я ще раз хочу сказати, воно складає 488 мільйонів. У мене немає, я от вам відверто говорю на будь-якому засіданні Кабінету Міністрів, а біля мене сидить Маркарова, я... у мене немає здоров'я вже більше говорити на цю тему. Немає. Я виїв собі нерви, я собі виїв... я тільки хворобу собі на цьому, вибачаюсь, отримаю.

Тому я хочу, щоб і комітет також включився в цю загальну роботу, бо просто сказати, там грошей немає. Ну, тоді заявіть про те, що грошей немає, ми от нічого оплачувати не будемо, і ми тоді це просто озвучимо всім іншим шахтарям. І я сказав у свій час, що якщо буде далі така позиція, я вийду з шахтарями так само бастувати під Кабінет Міністрів України. Як вони

прийдуть, і я прийду. Бо я вичерпав інструменти більше розмовляти на цю тему. Вичерпав!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Михайло, будь ласка, потім пані Ольга, і рухаємося по програмі.

БОНДАР М.Л. Я дуже дякую, що надали мені слово для запитання, тому що дуже часто так буває, що міністр зайнятий і він може піти.

По-перше, по заборгованості по заробітній платі. Ігор Степанович, ви сказали, що заборгованість по заробітній платі складає 454 мільйони. Вона складає реально 994 мільйони гривень – перше.

Друге – ви нічого не сказали про страйки. Крім того, сьогодні в Луганській області на шахті Капустина шахтарі поїхали в шахту і не піднімаються на поверхню. Страйкують з першого числа, з 1 жовтня, шахтарі шахти "Котляревська", перекривали дороги – ви нібито цього не помічаєте. Стоїть шахта "Капітальна" – найкрупніша шахта в Україні, 130 мільйонів балансових запасів – ви теж мовчите. І можна продовжити список шахт, які в нас сьогодні не працюють або їм вимикають електроенергію, вони не можуть працювати.

Крім того, дуже важливе питання: НКРЕ прийняло рішення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Михайло...

БОНДАР М.Л. ...це дуже важливо, про зменшення ціни...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секунду! Я... Просто дивіться: я вам дам можливість виступити, ви скажете все, що ви захочете сказати. Просто зараз в нас короткі запитання – коротка відповідь міністра.

БОНДАР М.Л. Пане Олександр, міністр піде – хто буде відповідати за те, що відбувається в галузі, за той розвал? Шахтарі з ними ходити не будуть, вони його не поважають, вони його не сприймають, він – випадкова людина в енергетичному комплексі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це виступ, а не запитання.

Пані Ольго, будь ласка.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги, наш комітет займається... *(Шум у залі)* Ігор Степанович, давайте я запитаю, і так буде краще для всіх.

Наш комітет займається і питаннями розвитку галузі – да? – але також ми маємо оцінювати вплив всіх рішень на споживачів. Я дозволю собі сформулювати питання від імені споживачів.

Скажіть, будь ласка, Ігор Степанович, я четвертий рік чую про два мільярди, що їх треба вкласти кудись, що потім буде "манна небесна", споживачам буде вигідно, що ціна знизиться, і так далі і тому подібне.

Конкретне питання. Скажіть, будь ласка, що сьогодні вигідно споживачам: щоб шахти були у приватній власності, де більш ефективно управління і та ціна, яка є сьогодні встановлена НКРЕКП. І це те саме питання, очевидно, до колеги з Міністерства фінансів. Чи системно знову вкладати, вкладати, вкладати від імені держави в державні шахти. Ви можете оцінити, яка буде ціна вугілля, якщо ми здійснимо цю інвестицію? Я, до речі, не знаю, де її взяти.

І хочу вам дати пораду. Я розумію вашу ситуацію. Можливо, якщо план не спрацьовує і на дії немає коштів, то треба переписати цей план і, можливо, треба включити можливості, в тому числі і приватизації, концесії, передачі в управління більш ефективному власнику.

НАСАЛИК І.С. Давайте тоді поетапно, Ольго Валентинівно. Ми вже розглядаємо можливість видати в концесії шахти. Ми готові відати деякі, ну,

не починаємо з хороших. Ми відійшли від того принципу, що давайте все хороше віддамо, а все погане залишимо знову на балансі держави. Тобто ми сформулювали пул, ті, що мають хороші запаси, там, де є перспективи і де ми збираємось вкладати, які дадуть свій результат, ми їх не розглядаємо.

Є цілий ряд шахт, де ми готові віддати в різну форму, скажімо, співучасті інвесторам. Проблема в тому, що інвестор не хоче прийти. Чому він не хоче прийти? Кожна шахта має заборгованість десь під мільярд 300, по-різному, мільярд 300, мільярд 100, 800, 900. Сюди входить електроенергія, соціальні видатки і все інше. І тільки інвестор приходить на дане підприємство, ще не встиг поставити обладнання, йому Державна фіскальна служба вже заблокує всі рахунки і він вже буде винен як по цій шахті.

Тому ми розглядаємо можливість в тому числі і через розподіл продукції, в тому числі і по очищенню таких шахт, щоб видати їх умовно через конкурс чи що завгодно, за 1 гривню, щоб такі люди прийшли і почали працювати.

Друге. Наскільки це буде вигідно державі? Я вам скажу, що ми порахували деякі шахти, в які ми вклали. От, там згадували про "Мирноградвугілля", тільки не сказали, що ми последнее з усіх зібрали і "Мирноградвугілля" віддали кошти для того, щоб вони зараз заряджали лави. З усіх зібрали, а туди дали для того, щоб працювали.

Ми, не буду говорити яка шахта, в яку вклали кошти, яка зараз працює і достатньо працює. Я вам повинен сказати, що там собівартість продукції складає порядку 1300-1350 гривень. 1300-1350 гривень. Тому оці 2 мільярди, які будуть вкладені, вони не тільки дадуть можливість відійти від дотацій, вони дадуть абсолютно по-іншому сформувати, в тому числі цінову політику. Найкращий спосіб, який там існував, от говорили, що давайте ми зробимо ринок вугілля в Україні, ну, не раз, і комітет також піднімав це питання. Вибачаюсь, як ми можемо зробити ринок вугілля в Україні, коли 90 відсотків – це одна структура, яка добуває вугілля. От введіть тільки сьогодні ринок

вугілля в Україні, він буде мати підвищення ціни, ну, мінімум відсотків на 20. Тому там використання інших механізмів на сьогоднішній день є дієвими.

Я вам скажу інше. Я коли прийшов у 2016 році, шахтарі просили тільки дві речі, там не говорилося про модернізацію і все інше, бо це необхідне було. Міністру поставили два запитання: перше – ви не давайте нам подачки, ви дайте нам хорошу ціну на вугілля і друге, яке було, – забезпечте, будь ласка, реалізацію нашого вугілля. У нас немає питання зараз ні з першим, ні з другим. Тому я просто вас прошу і звертаюсь до вас всіх і до своїх колег із комітету. Ми не тільки, виділяючи 2 мільярди, скажемо, на модернізацію шахт, ми не тільки зекономимо бюджетні кошти, ми можемо: а) тоді впливати незначно, але впливати у тому числі на ринок вугілля в Україні і друге – ми можемо суттєво по споживачу розглядати вже і зменшення цінової політики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми...

БОНДАР М.Л. Задалось питання по заборгованості по заробітній платі, яка мільярд, і зниження ціни на вугілля на 440 гривень, четвертий квартал цього року. Просто хай Ігор Степанович дасть відповідь на такі кричущі запитання. Страйки йдуть. Люди в прямому ефірі зараз дивляться наше засідання.

НАСАЛИК І.С. Ще раз сказав по зарплаті: я розпочав, ви, напевно, не слухали, пане Михайло, ви не слухали. На сьогоднішній день питання заробітної плати знаходиться в площині державного бюджету. В міністерстві немає коштів, в міністерстві є кошти з реалізації, які ми до копійки кожному оплачуємо. Так, є перекося, про які я сказав.

_____. *(Не чути)*

НАСАЛИК І.С. ... я вибачаюсь, перед "Южнодонбаською першою", перед львів'янами, перед іншими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, у нас є заступник міністра фінансів. Ми на цю тему поговоримо трошки пізніше. Давайте, щоб ми... Ми ж проводимо комітетські слухання, ми хочемо вийти на професійний результат, а не на якийсь базарний діалог, вибачте за таке порівняння.

Я зараз хочу запросити до слова голову підкомітету Михайла Бондаря. І ще раз сказати, щиро пану Михайлу подякувати от за його справжнє професійне відношення до вугільної галузі. І я хотів би, щоб всі шахтарі знали і профспілки знали, і ще раз на цьому наголосити, стільки, скільки він вкладає зусиль, енергії для того, щоб допомагати підтримувати і максимально, щоб і комітет, і Верховна Рада реагувала на ті виклики, ті проблеми, які є, я думаю, це заслуговує найвищої оцінки. Тому я ще раз, Михайло, дякую і будь ласка.

БОНДАР М.Л. Дякую, пане Олександр, за оцінку.

Я думаю, що спільними зусиллями комітету і не тільки, а всіх депутатів, які захочуть долучитися, нам вдасться. Я хочу сказати, що критикувати, дійсно, дуже легко. І це у нас у Верховній Раді, як-то кажуть, видно, коли хто в опозиції, що все погано. А от той, хто хоче щось зробити, – тяжко, бо не весь час вдається.

Я хочу в цьому плані якраз міністра енергетики підтримати, тому що більшість відповідей на питання були вже дані. Чи потрібна галузь? Галузь потрібна. Чи потрібно добувати именно своє вугілля чи імпортом забезпечувати ТЕСи? Треба добувати своє, тому що ви всі чудово знаєте, що кожна шахта забезпечує бюджет або міста, або селища, або цілого району, де розташована. Тому це будуть депресивні райони, і це однозначно треба це підтримувати. Чи дасть воно потім зниження ціни на вугілля? Дасть, тому що

нові технології, модернізація, дасть однозначно. Коли ти... колись поміняли, як-то кажуть, з кайла на молоток відбійний, потім з молотка на комбайн, воно відповідно все міняло в ціні і давало свій результат.

Я дійсно не хотів би зараз тут чути критики, що зробилося за попередні роки по одній причині: Ігор Степанович правильно сказав, якби були вкладені гроші, і ми... на модернізації, тоді можна було б це питання зараз піднімати і говорити, наприклад, що не вдалося зробити. Коли цього фінансування не було, ну, немає про що говорити. І чому не виплачується ця заробітна платня, і чому немає на саморятівники, і чому на інші. Це якраз... самопов'язуючі якраз процеси.

Говорили про шахту "Надія", так? Вона забезпечує сама і собі відповідно все купляє, тому що має кошти. Дайте на модернізацію, модернізуються шахти і не буде держпідтримки, і ви побачите, що вони самі будуть собі давати ради. Чи це достатньо 2 мільярда? Чи треба буде більше? Так, це, напевно, питання дискусії і в профспілок є, напевно, більші розрахунки на що потрібно і вони своє слово пізніше скажуть. Але те, що галузь треба підтримувати, треба підтримувати шахтарів, треба подякувати їм за їхню роботу це однозначно.

І я ще раз буду просити комітет, Верховну Раду долучитися до все-таки лобіювання питання виділення коштів на модернізацію. Буде модернізація, буде зниження ціни на вугілля і буде все тоді нормально.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Михайло.

Я хочу запросити до слова заступника міністра фінансів, пане Юрію. Але перед тим зробити, ну, такий короткий, короткий коментар. От я розумію позицію Міністерства фінансів, якщо чесно, що коштів завжди не вистачає на всі проблеми, які є в країні, тому що для мене це буде, там, можливо, 16-й або 17-й бюджет, який я буду приймати в своєму житті як людина, яка працювала міським головою Вінниці, а потім головою обласної

державної адміністрації, а потім народним депутатом і я знаю, що коштів завжди не вистачає. Але я хочу звернути увагу на деякі речі. Якщо ми не закриваємо якусь ключову позицію дуже важливу, то ця позиція мультиплікується у велику кількість проблем. Вона тягне за собою постійні проблеми. Подивіться: з-за того, що ми не можемо профінансувати модернізацію шахт, що робить Верховна Рада? Верховна Рада змушена кожний раз продовжувати мораторій на банкрутство державних шахт. Ми вчора на засіданні комітету знову прийняли законопроект, проголосували, щоби продовжити мораторій на банкрутство державних шахт у зв'язку з тим, що вони не можуть розраховуватися по своїм зобов'язанням.

До чого це призводить? Це призводить до того, що всі державні шахти, потрібно на них подавати електричну енергію, і ті борги, які накопичуються на ринку електричної енергії на сьогоднішній день, які складають 30 мільярдів, якщо я не помиляюсь, 13 мільярдів із 30-и – це борги державних шахт перед регіональною енергетичною компанією за поставку електричної енергії.

Ну, друзі, ну, нам треба один раз оце коло розв'язати, розрубати і вийти. Але хтось повинен на себе взяти відповідальність. Якщо ціна цього рішення 2 мільярди гривень – послухайте! – ну, давайте ми знайдемо, але будемо переконані в тому, що ми знімемо проблему раз і назавжди.

Будь ласка, пане

_____. Шановний головуєчий, шановні учасники комітетських слухань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна, ще цей мікрофон візьміть, буде голосніше.

_____. Шановний головуєчий, шановні учасники комітетських слухань! Для Міністерства фінансів вугільна галузь є, безумовно, важливою галуззю. Ми усвідомлюємо соціальну складову, і ми, зі

свого боку, готові до обговорення ініціатив щодо спрямування додаткових коштів.

Зазначу, що ви знаєте, яка в нас ситуація з фінансовим ресурсом, це не пов'язано з нашим небажанням. Ми в умовах обмежених ресурсів повинні намагатися спрямувати їх якомога ефективніше.

Щодо позиції, яку озвучив Ігор Степанович. 300 мільйонів вкладень кредиту з боку "Укргазбанку" – ефект від цього 1,8 мільярда гривень. Я пропоную, щоб ми активно попрацювали протягом наступних двох тижнів під час підготовки бюджету до другого читання і опрацювали питання можливості виділення 2 мільярдів гривень в контексті ефекту. До цього ми готові, я готовий активно прийняти в цьому участь.

Щодо поточної ситуації із заборгованістю по зарплатам. Ви знаєте, що було прийнято в липні закон, яким було передбачено внесення змін у бюджет 2018 року і спрямовано ресурс 1,4 мільярди. Джерелами наповнення в основному був визначений податковий борг. Зазначу, що ми активно працюємо в цьому питанні з ДФС. Сьогодні 103,6 мільйонів гривень було виділено Міністерством фінансів для реалізації положень цього закону. Поряд з цим в бюджеті 2019 року на вугільну галузь передбачено після першого читання 2 мільярди 605 мільйонів гривень. Я наголошую, що ми готові протягом наступних тижнів активно працювати з профільним комітетом, з бюджетним комітетом, розглянути висновки, які нам були надані, і шукати оптимальних рішень.

НАСАЛИК І.С. Можна задати запитання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка.

НАСАЛИК І.С. Дякую. Дякую, що ви нас почули, скажемо,
Тільки у мене одне запитання. Ви майже два засідання Кабінету Міністрів

України заміняли Оксану Маркарову в зв'язку з тим, що вона проводила відповідні перемовини з Міжнародним валютним фондом. Оскільки ми сидимо постійно рядом з вами, скажіть, було хоч одне засідання Кабінету Міністрів, коли я не задав вам запитання по заробітній платі шахтарям?

_____. Я підтверджую, що ми це питання з Ігорем Степановичем обговорюємо постійно, він це питання ініціює. Ми зі свого боку, я деталізував, які були з нашого боку проблемні моменти. Вчора надійшли документи і ми активно відпрацювали. Тому я можу підтвердити, що, так, це питання є в фокусі уваги керівника відомства.

ІОФФЕ Ю.Я. Ви скажіть, коли ви виконаєте в цьому напрямку рішення Верховної Ради по змінам до бюджету – мільярд 400?

_____. Ми постійно працюємо в цьому напрямку. Повірте, провели не одну нараду, на якій було присутнє керівництво нашого відомства, керівництво Міністерства енергетики. Ми працюємо активно з ДФС. Питання наповнення – це є податковий борг підприємств галузі. Тому тут питання, повірте, лежить не тільки в нашій площині, а в площині співпраці і активної роботи з відповідними підприємствами.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Валерія, скажіть... Шановні колеги.

(?) ЗАРУЖКО В.Л. У мене питання до пана...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Валерія, будь ласка,

ЗАРУЖКО В.Л. Дякую.

У мене питання до заступника міністра фінансів. Ми вже почули позицію керівника Міністерства вугільної промисловості.

Питання до вас. 13 липня, ви дуже влучно сказали, ми проголосували законопроект 8362. Я особисто з колегами збирала голоси під цей законопроект для того, щоб збільшити фінансування вугільної галузі. І ми всі покладали величезні надії на цей законопроект. Нам обіцяли, що якщо ми його проголосуємо, то заборгованість перед шахтарями буде погашена. Зараз у нас вже жовтень місяць, вже майже чверть року пройшла, заборгованість перед шахтарями збільшилась, вона не погашена. Ту цифру, яку ви називаєте, 136 мільйонів гривень – це майже в 10 разів менше, ніж та сума, яку ми пропонували додати до фінансування вугільної галузі з метою того, щоб погасити борги перед шахтарями. Бо, якщо відверто казати, то ці люди на межі виживання зараз. 4 і 6 місяців працівники "Селідівугілля" не отримують заробітну плату, люди майже голодують. Це вже не жарти, це дуже серйозна ситуація.

У мене питання: коли ви поставили собі строк для того, щоб знайти ці кошти і нарешті погасити заборгованість перед людьми? Дякую.

_____. Значить, в рамках реалізації положень даного закону було виділено на зарплати шахтарям 117 і 136 мільйонів гривень, як я зазначив сьогодні. Ми продовжуємо активну роботу з підприємствами-боржниками в контексті податкового боргу. В рамках реалізації Закону про Державний бюджет на 2019 рік ми сподіваємося, що ми виконаємо до кінця року поставлені задачі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

_____. Скажіть, будь ласка, конкретне запитання: 136 мільйонів. Ми ходимо по колу два тижні. Я де тільки не задавав це питання

Ігорю Степановичу. Ігорю Степановичу, каже... скажіть, коли ці кошти будуть? Будь ласка.

_____. Ці кошти вже, всі документи завершені, ми відпрацювали з першим заступником пана Насалика. І сьогодні документи передані в казначейство.

_____. Не документи – кошти. Скажіть, коли шахтарі отримають. Документи не нада казати...

_____. Кошти будуть отримані або сьогодні перераховані, або у понеділок. Тобто це залежить вже технічний момент.

_____. Сьогодні – понеділок, пробачте, сьогодні...

_____. Ми поставили задачу реалізувати це все сьогодні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

НАСАЛИК І.С. Якщо дозволите, я ще додатково просто скажу. Треба подякувати Прем'єр-міністрУ, бо коли ви згадали "Селідівугілля", особливо це якраз липень-серпень минулого року, ми пішли на безпрецедентний крок, коли розуміли, що Міністерство фінансів взагалі не може зараз сформувати, скажемо, ресурсну базу, ми 100 мільйонів, які оплатили, і 60 мільйонів, які пішли на "Селідівугілля", і 40 мільйонів, які пішли на "Первомайку", ми взяли з резервного фонду Кабінету Міністрів України. До речі, до сих пір їх поки що не віддали. Тому ми робили все для того, щоб якось перекрити ту заборгованість, яка є.

ЗАРУЖКО В.Л. Дякуємо і Прем'єр-міністрові, і вам, і будь-кому, хто допомагає українським шахтарям, бо це працівники державних підприємств і вони мусять отримувати своєчасно заробітну плату. Всім, хто докладає зусиль для того, щоб це відбувалося, дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги... Я зараз вам дам слово, Артуре Володимировичу, і ви скажете все, що захочете.

У мене запитання. Дивіться, ми говоримо про бюджет 19-го року, да. А скажіть, будь ласка, ми розуміємо, що ми закриваємо бюджет 18-го року на 100 відсотків. У нас не виникне, умовно кажучи, у листопаді ситуація, що нам в бюджеті 18-го року не буде вистачати коштів, щоб закрити заробітну плату за листопад або за грудень? Чи ми розуміємо, що у нас може бути ще така проблема по 18-му?

Да, будь ласка.

_____. Я – керівник структурного підрозділу в Міністерстві фінансів. По-перше, хотілось би відмітити, що діючий порядок використання коштів передбачає, що 70 відсотків коштів від реалізації повинні спрямовуватися на виплату заборгованості по заробітній платі, це в першу чергу коштів від реалізації вугільної продукції. На сьогоднішній момент Міністерство фінансів не бачить реалізації цієї норми, на жаль.

А щодо джерел виплати зарплати, то ті кошти, які передбачені зараз в бюджеті, в тому числі мільярд 400, і ті перерозподіли, які були зроблені протягом року, разом, ще раз кажу – разом з коштами реалізації повинні бути повністю достатні для погашення заборгованості до кінця року. Ну, це ми повинні робити разом з Міністерством палива та енергетики вугільної промисловості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна я. Я вибачаюсь, я не про це запитував. У нас може бути додатковий бюджетний розрив по проблемам вугільної галузі у бюджеті 18-го року? Чи оцей борг, про який ми зараз говоримо, він повністю закриває проблеми 18-го року.

_____. Будемо так казати, що на зараз додаткового запиту до змін від Мінпалива не надходило. Не надходило від Мінпалива. Ці розрахунки Мінпалива робить, не Мінфін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Закриваємо. Добре, закриваємо. Дякую.

Член Комітету палива і енергетики Артур Володимирович, будь ласка, Мартовицький.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Шановні присутні, шановні колеги! Я уважно послухав попередніх виступаючих і таке враження, що наші питання вугільної галузі, вони продовжують накопичуватись. А вважаючи те, що вугільна галузь, вона являється для теплової генерації і поставщиком палива, углеводородів, то ця проблема, вона не закінчується тільки на вугільній галузі.

Тому мені хотілося б, щоб ще раз повертаючись, щоб сьогодні ми вирішили разом всі, от, "Державний сектор вугільної промисловості на шляху до..." і дали відповідь: "... на шляху до розвитку". Тільки для того, щоб бачити, що ми на шляху до розвитку, ну, треба давати відповіді на вопросы, на питання. А я бачу, зараз є якась патова ситуація. Міненерговугілля не бачить, що являється джерелом коштів, а Міністерство фінансів каже, що ми таких коштів тоже не бачимо. І ми ходим по замкнутому кругу. А на сьогодні заложниками залишаються шахтарі і їх сім'ї, і території, і я не побоююсь сказати, що енергетична незалежність нашої країни.

Тому сьогоднішня наша зустріч, вона повинна дати відповіді на питання не тільки заробітної плати, а, по-перше, якою буде вугільна галузь далі. І тоді вже як будуть там працювати люди.

Я бачу, що сьогодні, спостерігаючи за станом справ у галузі, складається враження, що єдина проблема сьогодні, ми це чули, у держсекторі вугільної промисловості – це погашення заборгованості по заробітній платі за рахунок бюджету. Якщо це так, то ми на межі краху. З такими управлінськими підходами, де шахти сьогодні змушені економити на всьому, починаючи, як ви правильно сказали, від заробітної плати і закінчуючи безпекою праці.

Практика фінансування з держбюджету не вирішує, це моя думка, не вирішує комплексно проблему збитковості державних вугільних підприємств, а призводить до спотворення ринкової ціни на вугільну продукцію. Собівартість вугільної продукції держпідприємств штучно занижується через держпідтримку, якої наразі зараз немає. І коли ми кажемо, що у нас є беззбиткові шахти, я хотів би задати запитання: а ми врахуємо те, що шахти мають борги за спожиту електричну енергію. І внаслідок того маємо проблему конфлікту між енергетичними компаніями та державними органами при визначенні об'єктивної ціни на вугілля, яка повинна закладатися в ціну не електроенергію.

Вітчизняна вугільна галузь повинна лишатись одним із ключових елементів енергетичної безпеки України, тому треба сконцентрувати увагу на переведення енергоблоків ТЕС на українську сировину і відповідне нарощування видобутку власного вугілля. А для реалізації даної цілі необхідна справедлива ринкова ціна на українське вугілля.

І я хотів би задати питання заступнику міністра фінансів стосовно так званої формули, яку в народі або деякі популісти називають "Амстердам плюс", API2, яка формує ціну на ринку, європейському ринку вугілля формує. І у нас питання буде таке: як ви вважаєте, що ціна на вугілля імпортне, вона повинна бути вища, ніж вугілля, яке добувається у нас в країні

незалежно від форми власності підприємств вугільних підприємств, які постачають вугілля на наші електростанції? Якщо так, то якщо ви згодні з такою постановою питання, тоді скажіть, чому ви так ганебно відноситеся до українських шахтарів?

Потрібно нарешті відійти від шаблонних закликів про диверсифікацію імпорту і совкових поглядів на ціноутворення, відкинувши будь-які популістські гасла про уявну дешевизну українського вугілля. А ми бачимо, що воно датується. Усі прекрасно знають, що собівартість видобутку вугілля в нашій країні на багато вища, ніж у тих країнах, звідки іде імпорт.

Повернення до практики цінової дискримінації вітчизняного вуглепрому щодо імпортової альтернативи неприйнятна.

Я звертаю увагу, що в усьому світі політики, які намагаються відстояти – такі політики, на жаль, є – відстояти ці нові преференції для імпортних товарів на шкоду вітчизняної продукції і вітчизняним виробникам називають компрадорами. Немає в Україні інших ринків, де б штучно знижували вартість товару. Чомусь тільки ціну на енергоносії хочуть встановити штучно, зберігши корупційний механізм неринкового ціноутворення. Ось я... Що тут мається на увазі? Що ми дивимось на вугільну галузь і дивимось її так під мікроскоп і не бачимо там, що в нас відбувається в "Енергоатомі" в закупівлі, а також ринкові ціни і на ринку газу. Може і виникає необхідність повернутися до теми формування і розробки Закону про ринок українського вугілля. Є, маємо ринок енергетики, ринок газу, може треба, ми з вами про це розмовляли, коли були в комітеті.

На сьогодні ціна вугілля, видобутого державними шахтами, майже наблизилась до світової. Це стосовно того, яке питання задавалось.

Згідно рішення Міненерговугілля з 1 листопада тонна вугілля буде коштувати 2 тисячі 535 гривень. Але навіть цього недостатньо для покриття собівартості більшість державних шахт, яка наближається до 3 тисячі, а є, мабуть, ще і більші. Різницю між собівартістю і ціною поставки доводиться компенсувати за рахунок державних дотацій, яких, на жаль, на сьогодні і

немає. Але в будь-якому випадку приведення ціни вугілля до ринкового рівня істотно знижує потреби в держдотації.

І саме з цих причин я хочу нагадати і розвіяти міфи про принцип імпортного паритету, закладений у формулі "Роттердам плюс", який є простим і зрозумілим. Імпортне вугілля доречно купувати лише в тому випадку, я про це казав вище, якщо не вистачає вітчизняного, а видобуток треба нарощувати і шукати ці 2 мільярди, які потрібні для того, щоб ми добували своє вітчизняне вугілля або вітчизняне вугілля дорожче за імпортну ініціативу.

Даний принцип імпортової альтернативи високо оцінений міжнародними експертами. І, більш того, такий же принцип ціноутворення на вугілля використовують такі лідери світової економіки, як Німеччина і Китай. Сьогодні саме принцип імпортного паритету на прикладі більш ефективних приватних шахт показав свою обґрунтованість. І те, що українські шахтарі можуть за короткий термін, а я сподіваюсь, що за 5-7 місяців, якщо будуть кошти і є розроблена, і підготовлена програма, шахтарі зможуть і при сталому менеджменті, зможуть добувати це вугілля.

І у мене є такий хороший приклад, я працював директором шахти "Ювілейна", за півтора роки при інвестуванні і при правильних підходах у два рази повисили... увеличили добичу. Шахта "Комсомолец Донбасу", генеральний директор, на 1 мільйонів 200 тисяч за 1 год і 8... і генеральний директор – 12 мільйонів євро компанія ДТЕК з 2005 року вклала грошей в розвиток "Павлоградвугілля" – з 9 мільйонів на сьогодні за 12 років з 9 мільйонів до 20 мільйонів "Павлоградвугілля" підвищив рівень видобутку вугілля. Тому немає нічого неможливого, треба правильний підхід...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович, хвилина.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Да, хвилина.

Отже, я пропоную відмовитися від... ну, вугільна галузь – це складна галузь, тут не повинно бути махрового популізму. Тим більше, ви правильно сказали, Олександрє Григоровичу, що зараз рік буде виборчий, треба підходити розумно, здраво, треба підтримувати вугільну галузь без пафосу, а керівництву бути наполегливішим і мати підтримку. Ми живемо і працюємо в одній країні, треба підтримка всіх.

Я згадую слова метра вугледобутку Николая Сафроновича Сургая, він завжди казав: "Уголь спасет Украину, если Украина спасет уголь!". Вот с этим и нужно работать.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

НАСАЛИК І.С. Що стосується мене, я кілька слів скажу. А що стосується міністра фінансів, ви окремо... заступника міністра фінансів, то він скаже своє.

Перше. От хотів би розбити по секторах. "Павлоградвугілля" видобуває з 9 до 20 мільйонів, тому що воно вкладає не 1 мільярд і не 2, які ми просимо, а десятки мільярдів гривень у вугільну галузь. Десятки мільярдів гривень! І мало того, що ми можемо тільки мріяти про обладнання, бо вони працюють і на своїй групі "Корум", яка виробляє виробниче обладнання, і на чеському обладнанні. Я подивився, я... з виробництвом, з такою потужністю комбайнів я там не зустрічався, то, звичайно, вкладаючи десятки мільярдів, вони будуть отримувати... *(Шум у залі)* Я прошу: два дайте мені! А там... в місяць – два. Це є перша позиція. *(Шум у залі)* Я завершу. Так-так!

Друга позиція. Ми зробили все для того, щоби перейти на українське вугілля і зменшити антрацит. Я сказав про те, що ми не зможемо зробити по "Луганці" і "Донбасенерго", всі інші ми можемо зробити.

Більше того, я вам озвучу: ми внесли зараз на розгляд Кабінету Міністрів України постанову про пріоритет газової марки вугілля, це для

того, щоб максимально збільшити використання газової групи. ДТЕК активно зайнявся і по "Придністровці", може, ви знаєте. "Центренерго" практично відмовилося зараз від антрацитової групи вугілля. Це дає надію, що вугілля треба, і вугілля треба якраз забезпечувати.

Тому я звертаюсь до вас як до свого колеги, бувших колег не буває у комітеті: підтримайте позицію міністерства про виділення коштів на модернізацію.

Ще раз хочу сказати: я буду нести персональну відповідальність за використання цих коштів, і вони будуть використані так, як використовувалися 300 мільйонів, які ми взяли у "Укргазбанку". При всіх тендерах будуть присутні всі депутати, всі зацікавлені особи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Степанович, дякую.

Шановні друзі, я би хотів підтримати Артура Володимировича, що питання не тільки в коштах при всій їх важливості. Нам би потрібен набір інструментів, які дадуть можливість вирішити проблему.

Слухайте, ми не самі перші йдемо по шляху реформування і модернізації вугільної галузі. Величезна кількість країн пройшла цей дуже непростий шлях. І ми пам'ятаємо те, що було, наприклад, у Великій Британії: протести, мітинги, забастовки там під час прем'єр-міністра Маргарет Тетчер і так далі, і тому подібне.

Я хочу ще раз подякувати Посольству Великої Британії, тому що воно, і дякуючи DiXi Group, вони запросили одного з кращих експертів, спеціалістів, який саме займався питаннями реструктуризації і модернізації вугільної галузі Великої Британії, потім довгий час працював в Польщі – це Клайв Рікс. Я прошу всіх, хто не дуже добре знає і володіє англійською мовою, взяти навушники, тому що це буде дуже цікава презентація. Дуже прошу.

(?) КЛАЙВ РІКС. Дуже дякую, пане голово. Дякую за те, що ви дозволили мені доповісти про зміни, про модернізацію. І я тоді працював менеджером, і я був дуже залучений в модернізацію, коли ми здійснювали приватизацію. І також я надавав тоді консультаційні послуги багатьом компаніям в той час.

І мені тут дуже мало часу виділили, дуже багато бажаючих виступити, тому я зупинюся на найцікавішому. І я сподіваюсь, що наш досвід стане у пригоді в Україні. І тому... і запитання, яке стоїть перед вами, воно надзвичайно складне і, можливо, багато з нашого досвіду з 90-х років, воно вам стане у пригоді. І тоді ми приймали рішення, які, в принципі, можна порівняти, екстраполювати на те, що відбувається сьогодні.

Якщо ми подивимося на 25 років назад, на початок 90-х, тоді наша ситуація у вугільному секторі була дуже поганою. Тоді наприкінці 80-х відбулося різке падіння світових цін на вугілля і те вугілля, яке надходило до нас, воно було набагато дешевше, ніж наше.

Далі. Багато енергетичних компаній почали використовувати газ для продукування електрики і газ був у великій кількості. Він був дуже дешевий і тому дуже швидко відбувся перехід на газову генерацію, яка була... що було значно дешевше. Одночасно уряд вирішив проводити курс на приватизацію в усіх галузях, тому що приватні компанії, вони більш конкурентні на ринку. І тоді приватизували і газову, і водопостачання, і генерацію, електроенергетику, і в 90-х роках це був, до 90-го року завершили.

Далі в 84-85-му роках були масові страйки шахтарів в Великій Британії, багато копалень тоді позакривались через те, що вони не могли ефективно працювати, хоча деякі і нові відкривалися, але вже працювали набагато ефективніше.

Отже, в курсі приватизації були укладені нові контракти з електропостачальними компаніями, але набагато менші обсяги вугілля. Далі, наприклад, вони впали майже з 70 тисяч тонн до половини майже – 30 чи 25 тисяч тонн. Окрім того, ціна була нижча, в 94-95-му роках спотові ціни були

навіть нижче і британська вугільна... British Coal, вона мала дуже мало простору для маневру, тому що ціни падали і попит впав через газ.

І тоді багато копалень на цій стадії закрилися, а громади, які існували довкола тих шахт, вони... і уряду довелося думати, що з ними робити і виставляти їх на приватизацію. А, значить, для приватизації ми виставили таке, що ми спочатку запропонували ті шахти, які хотіли закрити, на приватизацію приватному секторі. І 9 з тих шахт, які були запропоновані, вони все-таки... 9 із них все-таки вдалося трансформувати і перевести в приватизацію.

Звичайно, якщо би ми запропонували тільки найкращі шахти і найуспішніші, то вони би були викуплені. І тоді ми запропонували їх в пакеті із більш помірними, меншого розміру пропозиціями для того, щоб це було збалансовано. І в кінцевому рахунку було прийнято отаке рішення про приватизацію.

Отже, для головної приватизації ми видали, ми видали таке рішення, що в Британському вугіллі залишились найглибші шахти і відкриті кар'єри у п'яти регіональних компаніях. Сім компаній, які могли бути пристосовані для головної покупки і перебували в робочому режимі підтримки працездатності, були запропоновані як окремі для приватизації. Отже, і для... Отже, ми запропонували 9 шахт, як я казав. І Британське вугілля сподівалося, що додатково в пакетній пропозиції, воно зможе приватний сектор зацікавити і передати в ці шахти разом з пакетними пропозиціями.

Отже... і ще, супровідні види діяльності приватизувалися окремо як супровідні якісь паливні установки, розподільчі потужності, технічні послуги тощо. Супровідна діяльність, технічні послуги – ми їх розпродавали окремо як окремі види приватизації.

(Переклад відсутній)

... спеціальний орган, який відповідав за видобування вугілля, скажімо, це стосувалося і ліцензії на видобування вугілля, зберігання, прав на землю, яка може знадобитися для проведення таких робіт, скажімо, по видобуванню,

зберігання документації необхідно було мати відношення до зобов'язань історичних, колишніх зобов'язань стосовно видобування вугілля і соціальними з тими, з активами, які будуть передаватися. Тобто це могли бути якісь субсидії в того чи іншого виду шахти, це залишалися права за урядом. Ну, це залежно від того, в яких подіях чи яких заходах приймало участь те чи інше підприємство.

Далі, які були важливі кроки. Це необхідно було зробити такий детально розроблений інформаційний меморандум, пам'ятку, де, скажімо, були б виписані чітко всі активи, які мають бути продані і можливі пропозиції. І необхідно було право юридичне, право на ті активи, які будуть продаватися і це, так би мовити, передувало націоналізації, ми мали розробити всі необхідні контракти і це, що стосується, скажімо, тих копалин або шахт, які мали бути ще чотири до них додані працездатні, будемо так говорити, ті, що підтримували працездатність. В 94-у році було опубліковано меморандум і там був список виданих оцих активів, які стосуються тих основних регіональних компаній плюс чотири ті, що залишалися, так би мовити, на плаву.

Далі, далі, інші гравці не мали ніякого, так би мовити, права слова, тому що про у проданих активах. Ну, те, що стосується Мейтона, мається на увазі, це утримувати режим підтримки працездатності того чи іншого підприємства, в даному випадку копалин та шахт, ну, і кінець кінцем усі ці всі підрядні чи, скажімо так, допоміжні послуги були забезпечені, їх виконання.

Далі, основні моделі продажу, ці які стосуються приватизації, приватизація British Coal, були різні, різні, скажімо, форми продажу, які використовувалися. Те, що стосувалося шахт або це з окремих... окремо розташованих рудників або копалин. Ви бачите, це робили і полегшало можливість участі невеличких компаній і їхніх, скажімо, зниження довгострокових ризиків.

Далі. Те, що передавалося із цими шахтами, це надавало можливості приватному сектору вирішувати, що робити із цими грошима отриманими: або вкласти, або якимось чином використовувати. Це, будемо так казати, воно дещо відрізнялося від того, що було запропоновано British Coal. Ну, скажімо так, використовуючи безперервну роботу на цих шахтах або копалинах, могли здобути сотні тисяч додаткових тонн.

Далі. Тут нерегульовані ціни були, вони залежали від тієї чи іншої ситуації. Практично все зберігалось на тому рівні, що був до цього. Єдине, що активи на землю продавались, колись здавались в оренду і там вже вирішують, яким чином будуть нові власники експлуатувати шахти.

Ну, знову-таки те, що стосується землі, права продавались. І це викликало занепокоєння. Тому що буде це передано в приватний сектор, а законодавство, чи буде воно гарантувати захист всіх працівників, чи будуть передаватись і з передачею у приватний сектор. Треба було продумати над всіма умовами. Принаймні те, що стосуватиметься захисту їх прав у майбутньому.

Дальше. Зберігались основні привілеї стосовно приватизації. Приватизація, 3 з половиною роки контракти. Це те, що стосується контрактів на електропостачання.

Далі. Те, що стосується прав на розробку природних корисних копалин, також зберігалось за органом вугільної промисловості, як історичні, так би мовити, колишні зобов'язання.

Ну, розглядались інші пропозиції, але вони були відкинуті. Те, що стосується приватизації газу, води і постачання, тощо. Це залишалось у публічних пропозиціях, тобто публічні пропозиції – акції або цінні папери. Ці методи були відкинуті. Тому що було визнано, що у випадку з вугіллям це буде занадто ризикованим і це не надасть, скажімо, не забезпечить тог прибутку для уряду, який вони очікували.

І далі. Навіть були пропозиції продажу найкращих шахт в першу чергу. Також було відкинуто цю пропозицію. Тому що вона залишить все більш, так би мовити, такий остаток, поганий остаток у урядових структур.

Далі. Те, що стосується, і кінець кінцем необхідно було залишити тільки невеличкі шахти у розпорядженні уряду. Також було відкинуто продаж поодиноких шахт, так би мовити, чи один за одним, тому через складність і втрату потенційної вартості і саме через це було відкинуто. Тому вибрали модель, скажімо, це одночасний продаж, комерційний продаж усіх акцій уряду у всій індустрії.

Ну, це ще один слайд, хотів би зосередити вашу увагу на результатах. Були продажі... чим завершенні, закінчились вони доволі успішно, був отриманий значний дохід. Але, ну, будемо так говорити, що після приватизації були успішно... працювали ці шахти, але було дуже мало виявлено інтересу, зацікавленості з боку зарубіжних якихось гравців закордонних. І тому, скажімо, скажімо, вартість, менше ризику і таке інше. Тобто всі, всі продажі, вони були зроблені на користь, скажімо, британських існуючих компаній, деяких нових компаній і деякі викуплені або керівництвом цієї чи іншої шахти, або працівниками цієї шахти.

Ну, і там були, ці декілька інших кроків – те, що стосується пакетів, це стосується запасів вугілля, вони зникли доволі швидко. І я думаю, що десь, якщо пам'ять не підводить, 10 мільйонів тонн вугілля було приватизовано, скажімо, це певним чином відбивалося на тій вартості, яку отримав уряд. Контракти, три із п'яти були пакетними, це на користь контрактів було зроблено. Те, що стосується генераторів, генеруючих компаній, вони також отримали певний дохід чи прибуток.

Я не думаю, що земельні ділянки включались в приватизацію, в деяких випадках вони стосувалися і їх було включено, коли йшлося про кар'єри чи відкриті виробки, бо приватний сектор вирішив, що у деяких випадках, скажімо, буде краща ціна, якщо земля або буде включена, або не буде включена в цей пакет.

Далі. Десь ми говоримо про мільярд 600 мільйонів доларів, і у деяких вартостях це отримана вартість чи вартість була малою по зрівнянню з балансовою вартістю. Іноді були витрачені певні кошти урядом на реструктуризацію існуючих підприємств.

Це вичерпало мою інформацію, якою я хотів поділитися з вами. Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за ваші коментарі, за вашу презентацію.

САЖКО С.М. Доброго дня! Сергій Сажко. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас не передбачено... у нас не передбачено після кожного виступаючого задавати запитання. Я в порядку виключення дав можливість задати запитання міністру для того, щоб все було демократично і ми не збивалися з графіку. Потім дам можливість задати заступнику міністра фінансів.

Давайте... Ви тут є, він тут є. Ви потім підійдете і запитаете. Добре? Ми у спокійному, у спокійному режимі спілкування.

Будь ласка.

САЖКО С.М. Доброго дня, шановні колеги! Сергій Сажко, 59 виборчий округ. На моєму окрузі знаходяться шість державних підприємств, і ця проблема, яка назрівала, вона не сьогодні назріла.

І от риторичне питання, яке було на початку дискусії – добувати чи купляти за кордоном? – воно не може обговорюватися по одній причині: тому що за цим стоять наші люди і наші міста. Якщо ми будемо закупати, що ми скажемо нашим согражданам і як, за що вони будуть виживати?

Вугільна галузь в Україні перебуває у вкрай важкому стані як технічному, економічному, так і соціальному. І це при тому, що в уряді нам розповідають про курс країни на енергонезалежність. Але чомусь Кабмін

забув, що саме вугільна галузь – це одна із ключових елементів цієї енергетичної незалежності. Третина української електроенергії виробляється на теплових вугільних станціях, які виконують важливу функцію, балансуючи енергосистему. Згідно плану споживання вугілля українськими ТЕС у 18-му році становить 26 мільйонів тонн. З них вугілля антрацитової групи – 5,6 мільйона тонн, вугілля газової групи - майже 21 мільйон тонн.

Україна в нинішньому році імпортує більше 20 процентів вугілля. Вирішити цю проблему з імпортом антрациту можна шляхом переведення енергоблоків ТЕС на вітчизняну сировину. Це якраз і дасть те вугілля газової групи. Але що насправді відбувається на державних вугільних підприємствах? Я хочу на прикладі "Селидіввугілля", яке знаходиться на моєму окрузі, розказати.

Два місяці шахтарі державного підприємства взагалі не отримують жодної заробленої копійки. Я не просто так задавав вам питання. Добігає кінця жовтень – заборгованість не виплачена навіть за червень. На сьогоднішній день борг уже на підприємстві по заробітній платі 230 мільйонів, а по галузі вже до мільярда. При цьому немає абсолютно ніякої можливості оновити виробництво. На двох шахтах об'єднання з чотирьох, задумайтеся, вже більше півроку немає жодної оснащеної лави. Ресурсу двох працюючих залишилося на 3 місяці. А якщо даже будуть гроші зарядити лави, то це іще півроку, щоб ці шахти запрацювали.

Що буде потім – невідомо. Про який розвиток виробництва це може бути? І все це відбувається на підприємстві, яке кілька років тому давало країні 2 мільйони тонн газового вугілля, а зараз лише 700-800.

Це до того питання, що шахти збиткові. Але вони не були 3 роки назад збиткові при тому, що промислові запаси об'єднання на даний момент 245 мільйонів тонн, тобто є запаси, але гірникам не дають їх добувати. Мабуть, уряд знову планує закуповувати вугілля за кордоном: в ЮАР, Польщі, замість того, щоб добувати своє.

Шахтарі не бачать жодної перспективи змінити ситуацію на краще, адже законопроект 8362, який давав 1,4 мільярди на розвиток цих шахт, так шахтарі і не побачили. Галузь потребує негайного реформування. Тому що ми скотимось у прірву.

Що стосується ціни на наше вугілля, то скажу: потрібно викинути будь-які популістські лозунги про уявну дешевизну українського вугілля. Ручне регулювання ціни на вугілля формувало можливість для масштабної корупції і призвело до деградації вугільної промисловості. Якби його не було, ручного регулювання, мабуть, цього і не сталося б, що зараз з вугільною промисловістю.

Навіть із запровадженням сучасної формули "Роттердам плюс" собівартість видобутку на державних шахтах не покриває роттердамську ціну. До введення "Роттердам плюс" українське вугілля у державних шахт купувалося по 40 доларів, а з-за кордону завозилося по 100 доларів. Таким чином, державні українські шахти недоотримували кошти, необхідні для підготовки та оснащення нових вибоїв та виплати зарплати.

А що відбувається зараз? Що жде наших шахтарів? НКРЕКП з 16 жовтня збільшило тариф для гідроелектростанцій на 43 відсотки. Таким чином, на IV квартал 18-го року вартість товарної продукції гідроелектростанцій збільшиться на 946 гривень. До чого це приведе? І чому я сказав за це, ви сейчас почуєте.

При такій моделі, яка зараз у нас є на енергоринку розрахунків, ТЕСи недоотримують грошей. В результаті ціна вугілля, яка сплачується по тарифам ТЕС, знизиться до 2 тисяч 91 гривні. Ті шахтарі, які працюють, вони... Михайло... Можна я закінчу?

БОНДАР М.Л. А я піднімав питання. Спасибі, що ви володієте цим питанням.

САЖКО С.М. Різниця ціни вугілля державних шахт – 2 тисячі 535 гривень, це з 1-го числа, ... буде складати 18 відсотків або 444 гривні. Та де ж реальні тарифи, "Роттердам" і хто буде компенсувати? Що скаже регулятор, я не знаю, на це, тому що він фактично при обсязі закупівлі вугілля на державних шахтах в IV кварталі на рівні 0,6 мільйона тонн дефіцит коштів ТЕС буде складати 261 мільйон гривень. Це та сума, 261 мільйон гривень, яку ТЕСи не доплатять шахтарям. Заборгованість перед державними шахтами потягне за собою затримки заробітних плати, а також зниження капітальних видатків. В свою чергу це буде зривом опалювального сезону 19-20-го років. Не думайте, що ми розмовляємо тільки про те, що зараз – потрібно думати і далі. А також це потягне недофінансування місцевого самоврядування, тих міст, за які я казав, тих міст, де знаходяться ті підприємства.

Встановленням ринкової ціни на вугілля у підприємств з'являться кошти на модернізацію виробництва, а значить – і підвищення продуктивної праці, збільшення видобутку, що стане перспективою виживання. Я вважаю, що для подолання такої кризи, яка склалася у вугільній галузі, потрібна ринкова ціна на вітчизняне вугілля, фінансова допомога для технічного переоснащення виробництва, переведення блоків ТЕС на вітчизняне вугілля марки "Г". Ми повинні годувати своїх шахтарів, а не закордонних. Я підтримую свого колегу, який сказав: у нас все абсолютно ринкове, на все ціни – і на газ, і на електроенергію, а дійсно вугілля, чомусь під лупою дивляться на нього.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, що коли дивляться під лупою на вугілля, це дуже добре.

САЖКО С.М. Ні, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Погано те, що на щось інше не дивляться під лупою. Ми повинні на все дивитися під лупою, щоб ні в кого не було жодної спокуси займатися корупцією або займатися не тим, чим потрібно займатися з точки зору державного управління.

У нас тут є наш регулятор, Коваленко Дмитро. Поки він готується дати відповідь на запитання, яке прозвучало, я би хотів, друзі, внести, ну, таку дещо оптимістичну нотку в нашу з вами дискусію, тому що мені здається, що може бути не так все погано, як нам все видається. Тому що є команди, є проекти, є люди, які готові запропонувати абсолютно нове, можливо, бачення або інвестиційні проекти в вугільну галузь. І ці проекти можуть стати, ну, таким драйвером економічного розвитку, якщо не загальнодержавним, то принаймні регіональним.

Я хочу до слова запросити Бориса Покрасса і дати, ну, поспробувати, там, хвилин 5-6 вкластися виступ в презентацію стосовно нових проектів, які б могли бути реалізовані на території України. Будь ласка.

ПОКРАСС Б. Я попробую внести положительную нотку в нашу дискуссию. Но буквально два слова скажу вот о чем. Мы подсчитали, что с 2000 года в угольную отрасль в виде дотаций вошла ошеломительная сумма – 30 миллиардов долларов. За это время не была построена ни одна шахта, не было модернизировано по настоящему времени, кроме детековских и метинвестовских, ни одна шахта, она не оснащена ни чем. Сегодня, когда министр говорил, что за полгода он оснастит лаву. Он где это оборудование вообще возьмет на самом деле? Это первое.

Второе. По поводу разбазаривание средств – еще одна достаточно острая тема. Мы пытаемся гнаться за одной из модных тенденций – замещение ископаемых источников энергии, а именно альтернативной. Я не имею ввиду биотопливо, потому что это то, что нам нужно и это без сомнения для Украины актуально. А я имею ввиду ветер и солнце.

Я вам скажу, что в следующем году в бюджете, ни в бюджете, а в балансе энергетическом заложено 3,5 миллиарда киловатт-часов альтернативы. Вы знаете, сколько государство потеряет и рынок, энергетический рынок потеряет денег? 400 миллионов долларов. Наш тариф на "зеленую" электроэнергию 18,7 американских центов, а сегодня объединенный и завышенный тариф на усредненную электроэнергию 2 гривны, но примерно 7 центов. 11,5 центов на 3,5 миллиарда – 400 миллионов долларов выкинуты практически из возможности инвестирования в отрасль, которая погибает. Мы сейчас говорим о стратегии. Александр Георгиевич, прекрасное название – стратегия развития. Эта вся стратегия замкнулась в 2 миллиардах гривен. Это первое.

Два слова еще по "Роттердаму" и...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам хочу нагадати, що у вас є регламент. Ви частину регламенту витратили не на те, що ми сьогодні обговорюємо.

ПОКРАСС Б. Александр Георгиевич, вы у меня забрали 2 минуты.

"Роттердам". Мало кто анализировал, что такое "Роттердам". Значит, в мире существует порядка 26 сертификатов энергетического угля. В 25 сертификатах энергетического угля сера – до 1, до 1 процента, калорийность – 6 тысяч килокалорий. Мы сегодня оплачиваем по этой цене уголь наш, который в лучшем случае имеет 5 тысяч килокалорий, сера – 2,5-4,5. Это значит, что мы нашего угля сжигаем в 2,5, ну, на 1,2, на 20 процентов больше при цене "Роттердама", который вообще ничему не соответствует. Это какая-то полная вообще фантазмагория.

Так, я начинаю. Мы сегодня говорим о 2 миллиардах и о 10 миллиардах дефицита угля. Это неправильный подход. Правильный подход – это определиться, сколько нам нужно тепловой энергетики. У нас в 13-м году энергетика Украина выработала 193 миллиарда киловатт-часов, сейчас – 150 миллиардов. Это значит мы 40 миллиардов киловатт-часов падением ВВП

соответственно сократили. А если мы будем подниматься? Так вот эти 40 миллиардов киловатт-часов – это 20 миллионов тонн угля, который нам нужно для того, чтобы обеспечить рост электроэнергии. Мы сегодня латаем просто мелкие дырки.

Дальше. Давайте два слова скажу, а чем же обеспечить тепловую энергетику, ну, и не только тепловую. Кстати, хочу вам сказать, что здесь забыли об абсолютно фантастических цифрах импорта коксующегося угля. У нас 13,5 миллионов тонн импорта коксующегося угля каждый год. 13,5! Из них 9 миллионов мы импортируем из России, примерно на 1,5 миллиарда долларов. У нас коксующийся уголь всегда был в дефиците, а сегодня он 13,5 миллионов тонн.

Значит, запасы. Значит, у нас на балансе ГКЗ стоит 53 миллиарда запасов, это на Украине, которая была единой. Значит, что мы сделали? Мы проанализировали неосвоенные месторождения на подконтрольной территории. Мы получили абсолютно официальные данные по нашему опросному листу из Геологической службы. Мы обследовали 88 месторождений угля и только 3 из них могут считаться условно целесообразными для строительства, но это угли марки Д, их нельзя сжигать отдельно от углей газовой группы. И я вам скажу как опытный человек, что шахту построить на углях марки Д – она будет окупаться никогда.

Значит, дальше, есть неосвоенное месторождение Любельское, которым мы занимаемся уже 10 лет, вложили 57 миллионов долларов. Это действительно выдающееся месторождение, которое не соответствует ни одному из, по уровню, месторождений Украины. Это месторождение коксующегося угля. Мы полностью закончили в прошлом году проект с госэкспертизами. Если можно, пролистайте, пожалуйста, вперед, или тут у меня этот... ну, не важно.

Мы закончили этот проект, получили госэкспертизу. Там все закончено в этом проекте, его можно начинать. Но миллиардный проект, к сожалению, при том, что он сделан со всеми международными советниками, прошел все

экспертизы, зафинансировать в западных банках крайне сложно. Мы продолжаем эту работу, но это крайне сложно. Потому что в страну завести миллиард долларов, не имея даже политической поддержки государства, очень сложно. Мы не претендуем на господдержку, там, 80 миллионов. Нам не надо. Нам хватит и 20 для того, чтобы просто видно было, что государство заинтересовано в таких объектах. Объект "Любель" в двух шахтах закрывает практически, надо перелистнуть, практически дефицит коксующегося угля.

Следующее, что мы сделали, Виктор Александрович, я очень кратко и очень быстро. Значит мы проанализировали и сделали ТЕО, нашей командой сделали ТЕО 9 государственных шахт. Это такой огромный фолиант, 500 страниц, где мы показали, что 9 государственных шахт используя современные методы проектирования, технологические методы, современное оборудование, могут дать 18 миллионов тон рядового угля и 15,5 миллионов тон товарного угля, из которых примерно 5 миллионов тон – это как сующийся уголь, который, ну, есть там проблемы по качеству, но они решаемы и 10 миллионов тон – это энергетический уголь.

Когда мы закончили эти 9 шахт, то мы определились, что для того, чтобы их профинансировать нужно примерно 800 миллионов долларов. Не пугайтесь, этих цифр, это совершенно небольшие цифры для экономики такой. Значит, 400 примерно миллионов... 360 – это оборудование. Мы договорились с производителями чешскими, польскими, немецкими на лизинг этого оборудования. 400 миллионов долларов – это необходимые работы по реконструкции шахт, для того, чтобы осваивать такую высокопроизводительную технику. Значит, эти 10 миллионов тонн энергетического угля, мы понимаем, что их в рынок сегодня выкинуть невозможно, их нельзя продать, этот уголь. Потому что уголь украинский имеет серу более 2,5 процентов, а не один, как я уже говорил, международный сертификат не имеет серу больше единицы. Поэтому, этот уголь может быть использован только для сжигания на тепловых станциях наших, но если у нас появляется избыток угля и избыток электроэнергии, то

нам нужно закончить эту проблему синхронизаций европейской системы. И тогда у нас появляется... когда нам понадобится для страны, для того, чтобы скомпенсировать потребности электроэнергии, мы будем его отправлять на экономику Украины, а если избыток, то двигать его на экспорт.

Между прочем, Европа, Александр Георгиевич, вы это хорошо знаете, ждет эту электроэнергию, потому что альтернатива, которой они там занимаются очень активно, по совершенно другим тарифам, она требует маневровых мощностей, они хотят эти маневровые мощности получить из тепловой энергетики нашей. Теперь два слова буквально по механизму. Назывались суммы там миллиард долларов или там 800 миллионов. Я вам скажу так: в мире деньги есть и их можно взять. Честно сказать, для этого нужен просто профессиональный подход.

Первое, что нужно – я говорил с Министерством финансов – для этого нужно готовить нормальные банковские ТЭО,, которые должны быть выполнены на самом современном уровне, они должны пройти сиротствующую экспертизу, они должны быть утверждены. Это гигантский процесс, гигантский процесс. И только с этим документом можно выходить на международные институты. Но они вам скажут, международные институты, о том, что вы должны еще заплатить деньги для того, чтобы мы провели свою экспертизу. Потом банки говорят: о'кей, мы провели экспертизу и мы считаем, что этот проект достоин, его экономика допустима для наших возможностей финансирования. А вот собственные средства у вас есть? Мы говорим: есть у нас собственные средства. Тогда они говорят, а что делать дальше. Допустим, соотношение...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дуже дякую, но просто у нас вже регламент.

ПОКРАСС Б. Олександр Георгійовичу, два слова и я закончу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Два слова тоді.

ПОКРАСС Б. Так вот самое главное. Когда банк говорит: я вам дам кредит, то банк хочет знать, как он будет гарантировать этот кредит. А гарантировать кредит можно только, когда участие государства, при чем с госгарантиями, находясь в этом проекте. И тогда вы посмотрите, как это будет бежать. Я вам когда-то показывал создание этих фондом, это механизм, а все остальное – за 2 миллиарда будем бегать, пока не умрет отрасль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Слово Регулятору, будь ласка, пану Коваленко. А потім я хотів би запросити до слова тут про гроші, про Європейський Союз, що нашу електроенергію чекають, пана Торстена сказати декілька слів.

ТОРСТЕН В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. No, no, next speech.

ТОРСТЕН В. Next?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Yes.

Будь ласка.

КОВАЛЕНКО Д.В. Дякую, Олександрє Георгійовичу.

Скажу так, шкода, що колеги народні депутати, які присутні сьогодні, не змогли прийти на "100 днів комісії". На жаль, я не бачу тут, не змогли прийти народні депутати, які критикували дуже активно комісію, у тому числі по формулі встановлення оптової ринкової ціни, на сьогоднішнє засідання. Мабуть, це така планида комісії знаходиться десь посередині і знаходить якісь посередньо виважені рішення.

Щодо... я не буду зараз зупинятися по формулі становлення ОРЦ, я думаю, вже багато людей її вивчили і розуміють. Єдине, що скажу таку тезу. Що комісія не встановлює вартість вугілля. Вона використовує відповідний показник API 2 для орієнтиру, для визначення прогнозованої оптової ринкової ціни і змінює її виключно в тому випадку, якщо вона змінюється в середньому по року більше ніж на 5 відсотків.

Відповідно на сьогоднішній день таких змін не відбулося. І навіть прийняття рішення по "Укргідроенерго", яка, на жаль, зараз трохи маніпулюється, було прийнято не тільки по збільшенню необхідного доходу в рамках інвестиційної програми, а в тому числі по зміні балансу, встановленого Міненерговугілля, не призвело до таких змін.

Щодо сьогоднішнього питання. Ну, я буду коротко і якщо можна, язиком цифр. Що зробила комісія. В оптовій ринковій ціні, ну, оптовий ринок електричної енергії залучив 3,4 мільярди гривень на забезпечення квотування теплової генерації, в тому числі для закупівлі палива.

Відповідно до Постанови Кабміну було залучено ще 2 мільйони гривень, це в 15-му році Постанова... мільярдів, вибачаюсь, все правильно, 765-р. Ще одна Постанова Кабінету Міністрів України, яка безповоротно дозволила покрити заборгованості попередніх періодів, була прийнята у 17-му році 776-р. Тобто такі достатньо великі гроші – 3,5 мільярдів, 2 мільярди, 2 мільярди – було виділено для генерації, для можливості закупівлі, ну, проведення ремонтних робіт і в першу чергу для закупівлі палива і покриття боргів попередніх періодів.

Результат. В червні місяці минулого року 100-відсоткові розрахунки з теплової генерації на оптовому ринку. Можливість 100-відсоткового забезпечення оплати за куплене паливо, тобто за вугілля.

Тепер що з іншого боку. З іншого боку є відповідна статистика. Ну, і зрозуміло, формула встановленої оптової ринкової ціни вона надає можливість кожного року, на жаль, так, такий індикатив, що на вартість вугілля збільшується. 16-го року це становить приблизно (я буду орієнтовні

цифри) 1,5 тисячі, 17-го – 1 тисяча 960 і 18-й (це з доставкою) – 2700. Тепер давайте подивимося на результат розрахунків з електричної енергії, я можу начати з 13-го року. Розрахунки за електричну енергію державними шахтами з ДП "Регіональні електричні мережі" за спожиту електричну енергію: 13-й рік – 65,8 відсотків, 14-й рік – 36,3 відсотки, 15-й рік – 12,6 відсотків, 16-й рік – 4,8 відсотків, 17-й рік – 3,2 відсотки, 18-й рік (8 місяців) – 2 відсотки, недоплата складає 1 мільярд 125 мільйонів гривень.

На сьогоднішній день, абсолютно вірно було сказано, загальна заборгованість складає приблизно 22 мільярди, із них 13 мільярдів – це заборгованість вугільних підприємств. І вона, я хочу підкреслити, нарощується щомісячно, оплата не йде.

Я хочу сказати, що при таких умовах дуже важко можна застосувати і той проект і будь-які інші проекти Закону про регулювання заборгованості при переходу на нову модель ринку електричної енергії і в загалі запровадити повноцінне нормальне функціонування модельного алгоритму. Тобто питання з вугільними підприємствами, в першу чергу з державними вугільними підприємствами, безумовно, потребує термінового якогось вирішення, і у нас дуже мало часу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Торстен, будь ласка. Група підтримки Єврокомісії в Україні.

ТОРСТЕН В. Спасибо большое.

Дуже дякую. То що російською мовою чи як?

Це презентация. И мне я из Европейской комиссии, Группа поддержки Украины по энергетике. И Евросоюз уже несколько лет поддерживает и реструктуризацию энергетики, и в том числе угольного сектора, к сожалению, в угольном секторе прогресса мы пока не видим, как мы видим его, например, в газовом секторе, в электроэнергетики – там тоже

как-то больше это двигается. У нас были разные проекты, концепции, но, ну, как мы сегодня видим пока дискуссии не очень, мне кажется, стратегические, это все какой-то кризис-менеджмент, чем мы пока занимаемся. И 2 года тому назад у нас было предложение помочь Украине в реструктуризации экономическое развитие восточных регионов, где есть угольная промышленность, была специальная программа 50 миллионов евро, грантовые деньги, на экономическую поддержку в восточных регионах, в том числе и Донбасс, ну, Луганская, Донецкая область. Но, к сожалению, не было конкретных предложений из Министерства энергетики, чтоб мы могли бы финансировать. Я полностью согласен, если будет конкретный проект, если будет внятная, там, документация, там и будет о чем говорить. А если просто говорить о хороших намерениях – далеко не идешь.

Сейчас... ну, вот, сейчас эти 50 миллионов, конечно, уже идут, да, будет там по разным проектам, по разным отраслям в том числе агропромышленности и так далее идти, но по угольной отрасли, к сожалению, пропустили момент.

В феврале этого года была встреча с министром Насаликом, там был генеральный директор Ристори Европейской комиссии по энергетике. И он пригласил Украину участвовать в так называемую платформу(*назва англійською мовою*). Это как переводится? Это, ну, угледобывающие регионы, которые должны поменять свою экономическую модель. Да. И я сейчас об этом буду немножко говорить, потому что, мне кажется, это... сейчас мы говорим о кризисе, о деньгах, о бюджетах и так далее. Но на длинный срок надо тоже посмотреть, что будет после добычи угля в некоторых регионах. Это, конечно, не очень приятная тема и тоже в странах Европейского Союза это очень тяжело и в том числе в Германии, откуда я это длится 30 лет, да. Сейчас в Польше это начинается, но, мне кажется, что это важно, рационально, без эмоций и на длинный срок туда идти. Тем более, что мы видим, каждый раз, когда меняется правительство,

меняется и позиция, меняются планы. И это долгосрочная проблема, это не решить просто одним простым шагом и все будет хорошо.

Поэтому важно, чтобы было согласие у всех участников процесса, что это долгосрочный процесс и это не очень зависит и от, скажем, политических партий. Это, скорее всего, национальная задача.

В контексте в Европейском Союзе, конечно, что переход на чистую энергетику идет полным ходом. И это не только касается возобновляемой энергетики, это тоже и энергоэффективность, в некоторых странах это и ядерная энергетика. И во многих странах тоже, потому что европейский уголь довольно дорогой. И мы импортируем достаточное количество угля. Доля угля в энергетике уменьшается постепенно. Это не радикальный процесс, но это видный процесс и это во всех странах более-менее. Например, в Великобритании этот процесс уже очень далеко пошел, в Германии тоже. Но даже в Польше этот процесс, ну, вроде бы начинается. Потому что тоже польский уголь тоже имеет проблемы там, геологические проблемы и так далее.

И насколько я понимаю, это не очень сильно отличается здесь, в Украине. Поэтому я думаю, этот опыт может быть полезным. Я думаю, вы получите эти слайды, да, я не буду все читать, потому что времени мало.

Но самое главное, что эти процессы, там есть большая социальная составляющая. И Европейский Союз старается помочь регионам, которые угледобывающие, в которых есть эта трансформация, чтобы там социальные и экономические вопросы решились. И что экономика может перестроиться постепенно.

И как вы видите, там мы говорим о 41 регионе в 13 странах Европейского Союза, значит, это большая, это большая тема для нас. И тоже сколько шахт, работников в секторе – это 185 тысяч в этих 12 странах. Тут вы видите какие регионы именно мы имеем в виду и, конечно, вот это приглашение для Украины участвовать в этих... в сотрудничестве этих регионов, я хотел бы, чтобы, ну, через год у нас появляются тоже какие-то

украинские регионы на этой карте, которые в этом участвуют, которые занимаются именно планированием, трансформацией этого региона постепенно и построить, ну, новое экономическое развитие и для бизнеса, и тоже – для людей, для шахтеров.

Для этого есть у нас и финансирование, есть там платформа и, ну, вот это все подробности, это у вас будет там, я надеюсь, на слайдах, которые вы получите. И есть такая, так называется рабочие группы, и мы уже пригласили украинские эксперты туда поехать, участвовать. Министерство энергетики уже участвовало первый раз в этом году. Следующая встреча будет в ноябре в Брюсселе, там есть приглашение для украинских участников, которые интересуются, у меня есть программа, приглашение, если это кому-то надо. Просто я хотел вам показать, как это работает, это не работает на центральном уровне, значит, не будет там центральное правительство этим заниматься, они будут поддерживать процесс, но инициатива должна быть именно из регионов. Ну, например, да, Словакия – это Тренчин, потому что там уголь, это не в Братиславе решается, а это инициатива оттуда, правительство поддерживает. И эта платформа именно живет от инициативы регионов. И, ну, так во всех этих странах следующая встреча будет 5-6 ноября в Брюсселе. И мы приглашаем не только министерства, которые уже участвуют, я вижу там... министерства, но, в том числе и регионы, потому что это важно, потому что все регионы имеют разные проблемы, разный опыт, чтоб они связались между собой и разработали конкретные проекты. И если будут конкретные проекты, опыт такой – что и найдется поддержка. Без этого мало что будет и, я надеюсь, что некоторые регионы будут участвовать и мы будем заполнять вот эту карту уже с украинскими регионами.

Спасибо большое.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні друзі, у нас є член Рахункової палати, Ігор Миколайович, є? І він знає де гроші, які... скільки там десятками мільярдів були проінвестовані у вугільну галузь. Будь ласка, Ігор Миколайович.

(?) ЯРЕМЧУК І.М. Дякую, Олександр Григорович.

Ну, чесно кажучи, я би не хотів затримувати колег тим, щоби розповідати про ті великі порушення, які відбуваються в цій галузі. Я вважаю, що це одна з самих пріоритетних галузей в нашій країні. Але, з моєї точки зору, потрібно розглядати не тільки галузь як вугледобувну галузь окремо, а її розглядати в контексті всієї енергетичної галузі.

Ну, це особиста думка, але, з точки зору, як члена Рахункової палати і органу, який здійснює і забезпечує зовнішній фінансовий контроль бюджетних коштів, хочу навести буквально декілька прикладів для того, щоб не загромаджувати і так насичену сьогодні програму.

Рахункова палата в 2017 році проводила останній аудит коштів виділених на реструктуризацію вугільної галузі. Я хочу сказати, що з цих коштів, які країна виділяла на ті чи інші певні цілі для вугільної галузі, приблизно 20-25 відсотків виділених з таким важким напруженням використовується: а) неефективно, б) нецільовим образом і в) незаконно.

Тому я би хотів звернути увагу шановних колег, які тут присутні, на одну важливу деталь: виділення коштів – не самоціль, ефективне їх використання – це саме головне. Для того, щоб відбувалося таке ефективне використання, ми би рекомендували Міністерству енергетики запровадити внутрішній фінансових контроль, жорсткий контроль над тими коштами, які так важко достаються цій галузі. Я думаю, що це – саме важливе.

Я вам дуже вдячний за надання можливості сказати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Миколайович.

Я думаю, що найкращий контроль, який може бути, це коли трудові колективи, профспілкові організації будуть жорстко контролювати те, що відбувається, принаймні, максимально допомагати.

Мені приємно, що наші профспілки поряд, тому... Я не знаю, хто перший... Пане Віктор, будь ласка.

ТУРМАНОВ В.І. Уважаемый Александр Георгиевич, уважаемые коллеги! Я хочу поблагодарить вас лично как голову этого нашего основного профильного комитета, депутата Михаила Бондаря, членов комитета этого, что мы вот проводим сегодня комитетские слушания по проблемам угольной галузі.

Я сегодня впервые услышал, это какие-то попытки первого министра финансов, что они за три месяца, депутаты, приняли в парламенте закон выделить 1,4 миллиарда. Не потому, что так "жирно" живет отрасль – чтобы не умерли шахтеры от голода, и дети их не голодали, 1,4 миллиарда. За три месяца 136 миллионов только выделено! Притом это под вашим сегодня контролем, он здесь говорил. Я еще не уверен, пойдут эти деньги сегодня, как он сказал, или же в понедельник – вопрос.

Я вот слушал внимательно, вы задали вопрос первому заместителю министра финансов. 19 рік, сейчас мы тоже скажем за бюджет, а вы сказали, как мы будем 18-й заканчивать, с каким показателем? Я глубоко убежден вот с таким подходом, как ведет сегодня Министерство финансов, у нас может быть задолженность как минимум миллиард. Она сегодня миллиардная, но что-то там покопошатся, чуть-чуть дадут. И мы 18-й год закончим с таким вот показателем, значит, задолженность практически в миллиард, а то может и больше быть.

Ну, я вот, акция была у нас недавно, значит, мы встречались, но, правда, Премьера не было, значит, вице-премьер Розенко. Слушали, там заместитель министра финансов был. Я один вопрос задал там, всем сегодня задаю вопрос. Но представьте себе, 4 месяца мы в среднем, а то есть 6

месяцев, шахтер не получает заработную плату. У него семья, у него дети. До позора дошли, унизили так шахтера, что сегодня он идет в магазин, открывается амбарная книга и берет продукты питания для семьи под запись. Это что? Куда мы пошли? В Европу двигаемся. В какую Европу мы идем, скажите, пожалуйста.

Поэтому, Александр Георгиевич, может быть, я эмоционально говорю. Вы знаете, ничего не выдерживает уже. Потому что вот эти чиновники Министерства финансов, остальные, они ж с людьми не касаются. Послушали бы, посмотрели им в глаза. Вы знаете, какие вещи говорят? Нам что, брать берданку и переходить на ту сторону, чтобы зарабатывать, или кого-то пойти под мостом встречать?

Просто, понимаете, уже ничего не выдерживает. Ну нельзя до такой степени сегодня издеваться над этими людьми. Эти люди работают в опасных, страшных, тяжелых условиях. Проработал, значит, вот, не принес зарплату. Я просто хочу здесь подчеркнуть, много женщин находятся, вы понимаете, какая складывается ситуация еще в, будем говорить, взаимоотношениях в семье. Пришел, жена спрашивает: "Гроші принес?". Нет. Да? Обстановка какая моральная. А ему утром идти на смену, а там старюший механизм работает. От под воздействием вот этих семейных таких драм, он может влететь куда хотите. Бог милует наших шахтеров еще. Но трагедия уже была. Дали 100 миллионов.

На следующий год, до 20-го года вы посмотрите на охрану труда и ... - не хватает средств у нас. Люди ходят сегодня, коногонками меняются, самоспасателей не хватает. Это полнейшее, грубейшее нарушение вопросов охраны труда и безопасности. И это считают нормально. Думают так: уголь там есть, черпают, черпают его и будут черпать. Можно сравнивать по-разному. Я здесь слышал слова министра: "Дайте 2 миллиарда на модернизацию". Дай Бог.

Сегодня Премьер-министр в парламенте отвечает, кто-то ж ему влаживает это вот сюда в мысль. А мы... ну, наряду будет проводить, дай

Бог, чтобы провел, мы давно просим, проведите нараду, послушайте регионы как они стонут и давайте, у нас там умные люди есть. Сегодня, вот, депутаты здесь такие предложения дают. Мы дадим предложения, дадим пропозиції, наметим программу, но так сегодня относится к отрасли, особенно к шахтерам, вот, этого труда, я просто не понимаю.

Поэтому, что касается бюджета 19-го года. Вот здесь Министерство финансов рассказывает как они будут уделять внимание угольной отрасли, все. Мы 31 августа были на встрече, были там аж три замминистра, я задавал: "Кто поставил контрольные цифры по угольной отрасли? – троим. – Кто из вас поставил?" Миллиард. Ну, себестоимость, там сегодня реструктуризация. Мы в этом году 1,4 плюс 1,7 – 3,1 миллиарда. Я еще говорю, хотим реформируем. Я на Кабмине говорил, я Премьеру говорил, мы готовы поддержать профсоюзы при условии, что сегодня надо платить заработную плату, платить, сложилась такая ситуация и делать реформы, если мы не платим, подходим к шахтеру, то он нас на три буквы пошлет. Это в лучшем случае, а то еще морду набьют.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Виктор Иванович.

ТУРМАНОВ В.І. Поэтому, извините. Я за бюджет, беспокоит шахтеров в том числе, бюджет 19-го года. Вот там нам ответ прислали, Михаил Леонтьевич получил ответ, мы так работаем над проектом бюджета, вот, он первое чтение прошел: ничего, ни одной цифры не поменяли. Ничего! Это бесполезный разговор, тут нужно волевое решение. И я надеюсь, что комитет он нас поддерживает, мы надеемся на то, нараду, которую собирается проводить Премьер-министр, значит, мы должны там точки расставить. Ну, так дальше не можно, товарищи. Ну, не можно так дальше.

10 шахта "Нововолынская". Здесь сидят представители..... им сказать. 25 миллионов дают на содержание, чтоб она там не затопилась, ничего. Я встречался с руководителем вот буквально перед нашим

заседанием, неделю назад. Надо 55 миллионов. А по-хорошему – 500 миллионов, закрыть три шахты убыточные на Волыни, открыть 10-ю "Нововолынскую". Рабочие места, заработная плата, все. Это что надо кому-то рассказывать? Вот вам экономика, вот вам все.

И последнее хочу сказать. Мы просим 6 миллиардов. Глаза квадратные открывают, 6 миллиардов – катастрофа. На миллиард 900 миллионов долларов закупленного угля в 17-ом году. Так, Анатолий Васильевич?

_____. *(Не чути)*

ТУРМАНОВ В.І. На миллиард 900! Рабочие места там создаем. Уголь, как бы здесь не говорили, по калорийности не лучше украинского. Да, нам надо модернизировать наши станции, переводить на уголь газовую группу. Другого пути пока у нас нет. И там, где уже переходят, это дает экономический результат.

И я последнее хочу сказать. Дайте минимальное необходимое, через год расстреляйте меня как председателя профсоюза, что он здесь обещал. Мы не будем ходить с протянутой рукой. Вот сидит рядом коллега мой, генеральный директор "Львовугля", он сейчас вам скажет, они работают без дотации. Вот так, без дотации. Но они работают еще 3 месяца.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторе Івановичу, дякую.

ТУРМАНОВ В.І. Я заканчиваю.

Выходят с лавы, они придут в Кабмин и будут говорить: дайте грошей. Надо дать на развитие. И все это, вот там сегодня рассказывают – 2,3 на развитие. Нет там этого! Если бы вы дали 2,3, я б вас в одно место целовал бы сегодня от имени шахтеров.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ви так не ризикуйте, а то візьмуть і дадуть.

ТУРМАНОВ В.І. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Михайло, будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Дякую, Олександрє Георгійовичу. Я вам хочу подякувати як голові профільного Комітету з питань палива, енергетики і ядерної безпеки за те, що створили цю площадку для обговорення про стан справ у вугільній галузі. Ви стримали слово, коли ми розглядали питання, коли святкували, відмічали 100 днів роботи регулятора.

З якими результатами до цього підійшли? Ну, падіння видобутку зараз продовжується, видобутку вугілля в Україні. У порівнянні з відповідним періодом минулого року вже на 2 мільйони менше. І це перед тим, як ми вже вступаємо в паливно-енергетичний період осінь-зима 18-19-го року.

Тепер наступне. Поки ми тут засідали – міністр втік. Я дуже добре як голова профспілки знаю його манеру: не приходить, або якщо прийде, то обов'язково скаже кілька слів, набреше – і зникне. Так відбулося. В цей час... а шахтарі в прямому ефірі, їхні дружини дивляться в прямому ефірі, що відбувається тут.

Я отримую зараз есемеску від лідера незалежної профспілки гірників шахти Капустина – 15 годин 16 хвилин – про те, що шахтарі першої зміни цієї шахти і другої зміни припинили роботу і залишилися під землею. До них приєднається третя, четверта зміна – і продовжують приєднуватися шахтарі інших регіонів.

А в той час, я вже називав з початку нашого засідання, що шахтарі страйкують: шахта "Капітальна" ("Мирноградвугілля"), шахта "Котляревська" – державне підприємство, "Селидіввугілля" з 1 числа перекривали дороги – ніхто не звертає уваги.

Тут є представники Європейського Союзу, я хочу вас завірити: ми проявимо солідарні дії з шахтарями "Львіввугілля", "Волиньвугілля" в

Західній Україні, приїдемо десь кількістю тисячу гірників зі сходу, і будемо блокувати перехід із Польщею. Польща, поляки – наші друзі, але для того, щоби привернути увагу Європейського Союзу, що ті проголошені реформи нашою владою і підтримані експертами Європейського Союзу, не дають ніякого результату – чистий обман!

Ми як профспілковці знаємо, що досвід реструктуризації вугільної промисловості у Великобританії найгірший у світі з точки зору проведення соціального діалогу і подавлення страйків шахтарів. Уряд Великобританії виділив 600 тисяч фунтів стерлінгів для реформування вугільної промисловості в Україні, і ми про це випадково знали, і коли зробили запити, тільки Посольство Великобританії повідомило: да, гроші виділялися, але про це питаєте в міністерстві. Звертаємося із запитом до міністерства – ніхто навіть відповіді не дає.

Народні депутати, ось Шахов Сергій Володимирович, і інші, Добродомов, ми пишемо з їх допомогою звернення відносно тих реформ, які відбуваються в країні, і отримуємо знову неправду, повну брехню.

Ми маємо тепер спитати в тих грантоїдів, які вкрали гроші, які виділяє щедро Європейський Союз для реформування паливно-енергетичного комплексу в Україні, але я не про це хочу говорити. Я хочу говорити про наступне. Добре і дякую, що один з народних депутатів звернув увагу, що від 16 жовтня цього року регулятор, який сьогодні говорив, але промовчав головне, що прийнято рішення зменшити тариф для теплових електростанцій, здається, там на 16 чи на 18 відсотків. Це вдарить по ціні на вугілля, і ціна на вугілля до кінця року зменшиться на 1 тону на 444 гривні.

Віктор Іванович, мій колега, говорив про те, що з бюджету не виділяються кошти, хоча є спеціальний Закон про внесення змін до бюджету України і збільшення фінансування вугільної галузі до кінця року на 1,4 мільярда гривень. Ні копійки звідти не поступило, і знижується ціна на вугілля, інших джерел поступлення коштів у вугільну галузь не має, ніяких інвестицій, і ми не... також не поступає із зовні у вугільну галузь. І ми не

бачимо реальної підтримки, допомоги з боку країн Європейського Союзу. Мова ведеться лише за закриття шахт.

Я в неділю виїжджаю в Брюссель, на площадці з соціально-економічним комітетом, ми будемо говорити про цю ситуацію, ми будемо говорити, ми маємо підтримку Всеєвропейського об'єднання профспілок, ми маємо підтримку Міжнародної конфедерації профспілок, штаб-квартира яких знаходиться в Брюсселі. І координатори, які в Україні, повинні зрозуміти, що їх обманюють, необхідно розбиратися в таких речах.

Тепер наступне. Я хочу показати, ось, приклад, життя людей в розмежувальній зоні на нашій території, підконтрольній українській владі, приїхали з того боку сепаратисти, забрали кількох лідерів незалежної профспілки і ось їх катували.

Наступне питання. Коли не виплачують заробітну плату, один із наших лідерів Віктор Трифонов, прошу, пресо, показати. Ось він голодує третій раз в Міністерстві палива, енергетики і міністр ні разу не прийшов, перший заступник ні разу не прийшов. Чим завершилось? Трифонов під час прес-конференції на очах журналістів себе підпалив. Дальше Трифонов попав в реанімацію. Що роблять силові структури? Вони збуджують кримінальну справу про теракт. Який теракт? Давайте платити людям заробітну плату, бо ми підриваємо всі ті цінності і віру людей в державність. Я являвся членом Координаційної ради Майдану 13-14 року.

Виїжджав разом з іншим членом Координаційної ради Майдану Русланою Лижичко і разом з одним із лідерів Європейського Союзу в Європейському Союзі 17 лютого 14-го року ми провели прес-конференцію втрьох. Я не бачив стільки камер – десь більше ста камер було присутніх, вони цікавились ситуацією в Україні. Ми для чого виходили на Майдан? Для того, щоб досягнути кращих змін і інтегруватися в європейський простір. Ми отримали корупцію "смотрящих" в вугільній галузі. До міністра звертаємося про те, що, шановний міністре, приберіть "смотрящих", приберіть корупцію. Давайте створимо інвестиційний клімат для того, щоб інвестиції пішли з-за

кордону і наші українські інвестори, як от, про що говорив пан Борис Покрасс. Але ж хто буде виділяти туди кошти, коли навіть заробітну плату не виплачується. Немає ніякого соціального діалогу, я являюсь членом колегії міністерства, я як голова галузевої профспілки (завершую), я голова Національного об'єднання профспілок, член Національної ради соціального діалогу в Україні, що може бути вище? Міністр дав вказівку не пропускати мене до будівлі міністерства. Який соціальний діалог? Що ми робимо далі, ми пишемо скаргу у Міжнародну організацію праці і в Міжнародну конфедерацію профспілок у Брюссель. І зараз експерти приїжджають в Україну від Міжнародної організації праці, а це структура ООН, від Міжнародної конфедерації профспілок, розглядають питання порушення Конвенції Міжнародної організації праці №95 – рабське ставлення до людей, коли вони працюють, їм не виплачують зарплату.

Я хочу вам сказати, міністр говорив про те, що заборгованість у заробітній платі складає 454 мільйони. Він збрехав, ви бачите, що я непарламентською мовою зараз говорю, заборгованість по заробітній платі зараз складає 994 мільйони гривень, без шести мільйонів – мільярд. Але я порахував і ось, Людмила, я став говорити цифру, вона... видно математичний такий склад розуму, колега, в минулому парламенті, вона сказала, що заборгованість буде 1 мільярд гривень. Я перерахував через 2 хвилини, так, заборгованість по заробітній платі до кінця року буде 1 мільярд 400 мільйонів... 700 мільйонів. І в тому випадку, якщо Мінфін спроможеться виділити згідно цього спеціального закону до кінця року з бюджету 1 мільярд 400 ще 300 мільйонів до кінця року буде заборгованість. А не виплачена зарплата ще за 2015 рік, 16-й рік, 17-й рік. Тобто заборгованість по заробітній платі зростає і ситуація в шахтарських містах погіршується. Мій колега Віктор Турманов, я йому надзвичайно вдячний, він просто відійшов від того, що в нас найбільші запаси вугілля в світі, ми на 8 місці знаходимося, що ми залежимо від Росії, від країни-агресора по постачанню нафти і газу, ядерного палива, зберіганню ядерного палива, що в

нас величезні запаси вугілля, у нас є шахтарі і шахти ще є. Але це все дуже швидко розвалюється, шахтарі їдуть в Польщу, їдуть за кордон. Я виїжджав у зв'язку з тим у Польщу, щоб розібратися, чим займаються там наші шахтарі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Я завершую.

Що сказав міністр Польщі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чесно тримаю регламент.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Останню секунду. Ви мені дали говорити, я вам дуже вдячний, що ви хоч не перебили.

Міністр Польщі сказав, міністр енергетики і вугілля: Польща понад усе, на другому місці енергетична безпека країни. Екологічні питання ми ними займаємося, ми їх вирішимо. Поляки не дадуть закривати шахти. Вони знають, що якщо тільки вони це зроблять, там російське вугілля стоїть, ешелони, вони будуть в три рази дорого продавати і вони будуть зупиняти ці ешелони на кордоні при настанні паливно-енергетичного періоду, опалювального періоду, як це було в 16-му році в жовтні-листопаді. Олександр Георгійовичу, ви пам'ятаєте, було проплачено Україною попередньо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Яковичу, я пропоную не зловживати часом.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Я вам дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. При всій нашій взаємній повазі, але відносно польської вугільної галузі я мушу вам сказати, що сьогодні польська енергетика сама брудна енергетика в країнах не тільки Європейського Союзу,

а на багато брудніша ніж українська, на багато. Більше того, я вам хочу ще одну цифру, щоб ви розуміли, що Росія експортує в Польщу більше 10 мільйонів тон російського вугілля. Тому в Польщі сьогодні проблем, я думаю, у вугільній галузі трошки більше, ніж в Україні. Я від того не дуже радію, тому що потрібно вирішити свої проблеми. Але Польщу не потрібно нам зараз приводити в приклад...

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Олександрє Георгійовичу, ви переводите акценти. Я тільки приїхав з Польщі, два рази їздив, і будемо говорити не про Польщу зараз. Я навів приклад, бо я вивчав цей досвід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ви привели приклад, я вам привів цифри. Але відносно міністра я хотів би сказати, що поки у нас йде гаряча дискусія, ми з Прем'єр-міністром тут переписуємось, тому що домовились, і Віктор Іванович про це сказав, домовились, що нам на рівні Прем'єр-міністра треба провести дуже серйозну зустріч і прийняти рішення. Без уряду і без Прем'єр-міністра рішення прийняти ні по бюджету цього року, ні по проекту бюджету наступного року.

Тому Прем'єр-міністр мене попросив на, там, 20-30 хвилин відпустити міністра на зустріч і, можливо, міністр встигне ще повернутись. Але перед тим як дати слово наступному виступаючому, я ще хотів, знаєте, я завжди стараюсь бути максимально об'єктивним і в тому числі по відношенню до Міністерства фінансів. Звичайно, Міністерство фінансів в частині проблеми, яку ми обговорюємо, а їх є за що критикувати. Але, повірте мені, що на їхньому електричному стільці з переговорами з Міжнародним валютним фондом, коли виставлені ряд таких маяків, через які не те, що перескочити, а досягнути неможливо. Тому вони роблять свою роботу, ми мусимо дискутувати. І, відверто кажучи, сьогодні, можливо, вперше за весь період моєї роботи я почув, що Міністерство фінансів готове зустрічатися і шукати конструктивне рішення проблеми. І Людмила Павлівна, яка біля вас сидить,

пане Михайло, вона не тільки може порахувати цифру, вона може підказати де гроші знайти.

Людмила Павлівна, будь ласка, декілька слів, а потім я хотів би...

_____ Л.П. Я постараюся дуже коротко...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... Олега Акімова запросити після Людмили Павлівни, добре?

_____ Л.П. Дякую, колеги. Дякую за запрошення. Готова поділитися досвідом. Вирішити проблему шахтарів нам вдавалося не один раз і дуже швидко, я думаю, що це підтвердять і колеги. Теж стосується і проблеми по заробітній платі. Зараз уряд скорочує на 7 мільярдів енергетичну субвенцію, яка виділяється населенню, тому що не має тих, хто її буде споживати і ці кошти можуть бути направлені, значна їх частина, в тому числі на вугільну галузь. Але є ще один дуже серйозний інструмент, який може реально вплинути на ситуацію. Не 300 мільйонів "Укргазбанку", про це можна навіть у масштабах України і вугільної отрасли не говорити, бо ці кошти будуть розглядатися під мікроскопом. Вони мізерні, нам потрібні серйозні вливання. Макропоказники такі: потрібно протягом 5 років вкладати в розвиток – те, про що говорив Борис Йосипович, 5 мільярдів доларів, приблизно по 1 мільярду щорічно, не витрачаючи гроші із бюджету, а отримуючи виключно гарантію уряду. Бо це папірець, який говорить, що уряд готовий підтримати розвиток вугільної галузі, енергетичну стратегію України, безпеку національну і оборону. Нам потрібно отримати саме таку гарантію уряду, щоб західні компанії, фінансові структури, Європейський Союз профінансували своїми, а не нашими грошима розвиток галузі, в тому числі в тих перспективних напрямках, де ми сьогодні, витрачаючи 2 мільярди на закупівлю чужого вугілля, руйнуємо національний торговельний баланс і руйнуємо власне виробництво, і руйнуємо робочі місця і систему безпеки для

України. Тому ця проблема вирішується просто: це одне засідання вашого комітету, одне засідання бюджетного комітету і уряду – спільно приймають рішення, що в 6 статті Закону про державний бюджет на наступний рік виділяються гроші для надання гарантій під такі проекти розвитку. І мільярд закривається, питання, негайно по вугільній галузі – там, де мова йде про заробітну плату. Це питання буде зрозумілим тоді, це дасть можливість для всіх підприємств, які працюють у цьому секторі, отримати величезну перспективу для розвитку. Ми вирішимо проблеми зменшення витрат газу, коли виробляємо сьогодні аміак, і це 4,5-5 мільярдів кубометрів газу. Тому що ми можемо замістити звичайний газ на газ, отриманий із газифікованого вугілля. Ми можемо сьогодні отримати розвиток дев'яти державних шахт, ми можемо отримати нові вугільні родовища, які, дійсно, є унікальними в Україні, отримати коксівне вугілля, частину використати на виробництво електроенергії і відправити 5 мільярдів кіловат-годин за кордон, у Європу. І це – ціна цього питання, це – одне спільне засідання уряду і Верховної Ради, щоби дати цю перспективу для України. І жодної копійки бюджетних грошей – тільки гарантія.

Тому прохання в стратегії обов'язково це передбачити, звернутися до комітету, щоб прийняти таке рішення і провести спільне засідання. Воно змінить ситуацію в енергетиці і вугільній галузі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Павлівна.

Шановні колеги, давайте ми з вами порадимося. Ми чесно працюємо дві з половиною години. Регламент у нас був з вами 2,5 години на цю дискусію. Я думаю, що... у мене є в порядку виступів Олег Акімов – виконуючий обов'язки керівника Державного підприємства "Львіввугілля". Я дуже хочу, щоб він сказав, тому що ми з паном Михайлом – я розказував – ми були, я був дуже приємно вражений і в певній мірі здивований, що рентабельно, нормально, ефективно, стратегічно працює, працює

підприємство. З нормальним настроєм, з виплатою заробітної плати. Більше того, їхні проблеми були пов'язані з тим, що в них забирали гроші для того, щоб віддати тим, кому цих грошей не вистачає.

Я би хотів почути все-таки... у нас є виконуючий обов'язки генерального директора "Вуглеінновація". Нам потрібні свіжі ідеї. Є Григорій... В'ячеслав Григорович – да? Якщо можна.

І в мене є мій колега Сергій Шахов, який також представляє шахтарський регіон, я не можу не дати йому можливість, щоб сформулювати свою точку зору.

Якщо немає заперечення, ми після того підводимо ризик, підводимо підсумок і завершуємо. Добре?

Пані Валерія, вам. *(Шум у залі)* До чи після? *(Шум у залі)* А? *(Шум у залі)* Ні, я кажу, до Шахова чи після? *(Шум у залі)* Все, домовилися. Бачите!

Олег Анатолійович, будь ласка.

АКИМОВ О.А. Дякую, Олександр Георгійович.

Доброго дня, шановні учасники комітетських слухань! Я би пропонував розглянути поточні проблеми діяльності державних вугільних підприємств на прикладі Державного підприємства "Львіввугілля". На протязі останнього року, з вересня 17-го року по жовтень 18-го року, завдяки впровадженню заходів, а саме, покращенню якості видобутого вугілля – це з нашого боку, підняття ціни на вугільну продукцію – з боку уряду і підняття нами, збільшення заробітної плати по державному підприємству удалось вирішити декілька основних проблем, а саме... які саме несли загрозу роботі підприємства, а саме: зупинка... зупинити відтік працівників та націлити колективи шахт на продуктивну роботу. Виробничі показники та економічні показники покращилися, результатом таких дій стала бездотаційна робота підприємства у 18-му, в кінці 17-го, у 18-му році.

Я би хотів сказати, що, згадати, ви на початку нашої наради згадали своє перебування на одній з шахт Львівсько-Волинського басейну, де

побачили, я рахую, найголовніше, спілкуючись з робітниками біля лави, ви б побачили той вогник в очах людей, який, я думаю, що нам сьогодні головна задача – зберегти оцей вогник. А для того, щоб його зберегти нами сьогодні впроваджується дуже багато тих заходів. І те, про що сьогодні ведеться розмова – це першочергове, це все ж таки фінансування вугільного сектору, інакше без цього ми цих людей не збережемо.

Проблем стало... на самом ділі, вирішивши ці питання, проблем не стало менше, їх навпаки – чомусь стало більше. Покращення роботи підприємства різко активізувало роботу державних органів і служб по стягненню минулих боргів, пені і штрафів. Кількість виконавчих проваджень станом на 16.10.18 року складає 724 на загальну суму 932 мільйони гривень. На рахунки підприємства накладаються арешти і робота блокується. Збільшення обсягів виробництва вугільної продукції призвело до проблем із її реалізацією та прискоренням відпрацювання лав. В результаті на папері є зароблені кошти, а по факту – затримка виплати заробітної плати та недофінансування нових лав і як наслідок - запізнення введення їх в роботу.

Станом на 1.10.18 року підприємство має заборгованість по розрахункам з бюджетом 688 мільйонів, гривень по зобов'язанням зі страхуванням – 521 мільйон гривень і заборгованість за електроенергію – 756 мільйонів гривень. Підприємству при наявності державних гарантій ні в 17-му, ні в 18-му році не вдалося залучити кредитні кошти в обсязі 340 мільйонів гривень для фінансування розвитку двох шахт. Терміново потребується фінансування для... дофінансування чотирьох лав для введення їх в роботу в обсязі 93 мільйона гривень.

Крім того, на сьогоднішній день для вирішення нагальних першочергових питань з охорони праці потребується 22 мільйона гривень. З 15-го року фактично відсутнє бюджетне фінансування на капітальне будівництво. З наведеною інформацією у мене наступний висновок: підприємству, можливо, покращити свій стан, але надзвичайно важко

змінити його кардинально і незворотно без комплексного підходу в цілому по державному сектору вугільної промисловості.

Тому, на мою думку, залишаються актуальні проблеми, які необхідно вирішити для фінансового оздоровлення та подальшого розвитку вугільних підприємств державного сектору, в першу чергу. А саме: перше – органами ДФС України щоденно виставляються інкасові доручення на стягнення податкового боргу по рішеннях судів. Так, як відповідно до норм Податкового кодексу України контролюючі органи є органами стягнення, і виконавчі документи по таких рішеннях не видаються. Користуючись цим, ДФС ігнорує норми чинного законодавства про оплату праці. Для вирішення даного питання треба внести зміни в пункт 95.5 статті 95 Податкового кодексу України, передбачивши пріоритетність заробітної плати.

Друге. Вирішити, нарешті, питання заборгованості вугледобувних підприємств по сплаті ЄСВ та змінити механізми зарахування поточних платежів на погашення пені і штрафів.

Пропонуємо внести зміни в частину шосту статті 25 Закону України "Про збір та облік єдиного внеску в загальнообов'язкове державне соціальне страхування", а саме змінити черговість зарахування платежів. Частину шосту статті 25 викласти в наступній редакції: " За рахунок сум, що надходять від платника єдиного внеску або від державної виконавчої служби, погашається сума недоїмки штрафних санкцій та пені у такій черговості: в першу чергу погашається сума недоїмки, а в другу чергу – штрафні санкції та пеня. У разі якщо платник має несплачену суму недоїмки, штрафів та пені, сплачені ним суми єдиного внеску зараховують в першу чергу в рахунок сплати недоїмки до повного погашення незалежно від дати виникнення. Лише після повного погашення зараховується в рахунок сплати штрафів та пені в порядку календарної черговості їх виникнення".

Третє. На засіданні Верховної Ради прийнято Кодекс України з процедур банкрутства. Пропонуємо доповнити "Прикінцеві та перехідні положення" Кодексу України з процедур банкрутства наступними нормами.

Перше. Справи про банкрутство гірничих підприємств (гірничодобувні підприємства, шахти, рудники, копальні, кар'єри, розрізи, збагачувальні фабрики, шахтовуглебудівні підприємства), у статутних капіталах яких частка держави становить не менше ніж 25 відсотків, не порушується з дня набрання чинності кодексом до 1 січня 22-го року, крім тих, що ліквідуються за рішенням власника.

Друге. Провадження у справах про банкрутство гірничих підприємств (гірничодобувні підприємства, шахти, рудники, копальні, кар'єри, розрізи, збагачувальні фабрики, шахтовуглебудівні підприємства), у статутних капіталах яких частка держави становить не менше ніж 25 відсотків, порушені після набрання чинності даним законом, даним кодексом, підлягають припиненню, крім тих, що ліквідуються за рішенням власника.

Третє. Справи про банкрутство вугледобувних підприємств, щодо яких прийнято рішення про приватизацію відповідно до Закону України про особливості приватизації вугледобувних підприємств, не порушуються протягом 3 років з моменту завершення приватизації.

Четверте. Зважаючи на те, що на практиці досить часто розрахунки за відвантажену готову товарну продукцію здійснюються після 28 числа, з метою уникнення нарахування штрафів пропонуємо розглянути питання перенесення граничного терміну сплати єдиного соціального внеску на останній робочий день місяця, що настає за базовим звітним періодом.

П'яте. Розглянути питання списання заборгованості вугільних підприємств перед Пенсійним фондом з відшкодуванням пільгових пенсій та нарахування штрафів за нестворені робочі місця для інвалідів.

Шосте. Розглянути питання щодо відстрочення або розстрочення боргів з податків та зборів вугільних підприємств перед бюджетом.

Сьоме. Вирішити питання погашення заборгованості за спожиту електроенергію.

Восьме. Поновити фінансування вугільної промисловості в обсягах, що мають забезпечити сталу роботу шахт з видобутку вугілля та виплату заробітної плати шахтарям, зокрема за програмою "Державна підтримка на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної продукції".

І останнє. Ініціювати внесення змін до Державного бюджету 18-19 років, якими передбачити кошти на фінансування вугільної промисловості за окремими бюджетними статтями. Це технічне переоснащення шахт, це капітальне будівництво шахт, часткове покриття витрат на покриття собівартості вугільної продукції і охорона праці.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, я щиро дякую за дуже фундаментальну і професійну підготовку до наших слухань. Мені б дуже хотілося побажати всім нам і всім учасникам, щоби на майбутніх слуханнях і от в наших круглих столах, які ми проводимо, отакі виступи і такі пропозиції чітко сформульовані, з ними можна з якимись позиціями погоджуватись або не погоджуватись, або дискутувати. Але це дуже серйозний документ для того, щоб з ним працювати, працювати і в комітеті, я прошу його передати, працювати в Міністерстві фінансів, ми його теж офіційно вам відправимо. І я обіцяю, що ці позиції на нараді з Прем'єр-міністром України ми також спробуємо обговорити для того, щоб розуміти, що може бути ефективним, що ні.

Я думаю, що В'ячеслав Григорович не буде заперечувати, якщо ми народному депутату дамо можливість першій сказати, да. Пані Валерія, будь ласка.

КРАСНИК В.Г. Ні, не буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А потім, В'ячеслав Григорович, вам. Це буде правильно.

КРАСНИК В.Г. Дякую.

ЗАРУЖКО В.Л. Дуже дякую за надане слово. Мені дуже приємно приймати участь у такій плідній дискусії сьогодні. Окремо хочу подякувати нашим партнерам з Великої Британії та Німеччини, які надали низку дуже важливих пропозицій щодо реформування вугільної отрасли в Україні.

Що я хочу сказати? Що я сама з Донецька і все своє життя прожила в Донецьку до початку окупації, тому про проблеми шахтарів та вугільної галузі я знаю, ну, дуже багато. Я, на жаль, не є фахівцем глибоким з цього питання, але я дуже багато знаю. І питанням шахтарів, заборгованості по шахтарям, я опікуюсь з лютого місяця цього року, коли вперше до мене звернулися працівники Державного підприємства "Селидіввугілля", наголошуючи на дуже важкій проблемі, з якою вони зіткнулися по невиплаті і по величезній заборгованості по заробітній платі.

Дуже хотілося б побачити зараз тут міністра, але, на жаль, він мусив піти, тому скажу, воно буде досить риторично звучати, але мушу про це сказати, що реформування вугільної галузі, дуже хотілося б почути від нього про оптимізацію непрофільних активів вугільної галузі, про підвищення інвестиційної привабливості інвестиційної... галузі, про шляхи визначення механізму соціального захисту працівників, що вивільняються, якщо буде реформування або змінений курс деяких областей України, якщо шахти будуть визнані неприбутковими, щоб знайти людям призначення в інших галузях, щоб знайти їм нову роботу, де вони зможуть отримувати гідну заробітну плату.

Яке буде розв'язання екологічних проблем, які виникають там, де були шахти, і там, де, на жаль, прийняте рішення піднімати інші отрасли? Які прискорені темпи підготовки шахт до приватизації можуть запровадити?

Визначення конкретних засобів для зниження собівартості вітчизняної готової товарної продукції. Приведення цін товарної продукції до економічно обґрунтованого рівня. Як знизити їх та дозволити вивести державні вугільні підприємства з кризи та вивести їх на беззбитковий рівень?

Дуже хотілося б побачити державну позицію, бо тільки гуртом, всі разом ми можемо вирішити це, коли всі налаштовані на успіх, коли всі налаштовані на те, щоб надавати розвиток галузі. Бо питання "розвиток або деградація" є, скоріше, риторичним для України. Ми мусимо робити все можливе і неможливе навіть для того, щоби саме українське вугілля купувалося в Україні, щоб українські шахти були рентабельними, щоби була модернізація, щоб ми йшли до Європи не тільки на словах, але й на ділі, роблячи наші підприємства модерновими, надаючи людям достойний рівень заробітної плати та достойні умови роботи, на жаль, чого ми не спостерігаємо зараз на державних шахтах.

Я хочу побажати всім успіхів та натхнення у цієї дуже важкої праці. І якщо можу чимось допомогти як народний депутат, прошу на мене розраховувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже-дуже дякую.

Пан В'ячеслав, будь ласка, Красник.

КРАСНИК В.Г. Шановні учасники комітетських слухань, я представляю галузеву науку і ми пропонуємо ряд заходів, які дозволять значно скоротити витрати вугледобувних підприємств. Я розумію, що всі втомилися і тому я буду дуже краткий. Майже тезисно скажу, що, на наш погляд, потрібно... і може зробити галузева наука. Перш за все, ми пропонуємо затвердити єдині нормативи.... які... заходи, що не потребують додаткових коштів.

Перш за все, затвердити єдині нормативи чисельності почасово оплачуваних працівників вугільної промисловості, затвердити типовий штатний розпис апарату державних підприємств і шахт, оскільки існуючі документи нормативні не відповідають сучасному стану і приймалися ще у 2007 році.

Далі. Для підвищення енергоефективності вугледобувних підприємств ми пропонуємо забезпечити широке впровадження теплових насосів, шляхом використання альтернативних джерел. Перш за все, шахтних вод, які викидаються на денну поверхню, а також вентиляційного повітря, яке викидається теж в атмосферу. А за рахунок використання теплових насосів, ми зможемо опалювати АБК і шахтарські регіони, ставлячи шахтні котельні на холодний резерв.

Третє. Пропонуємо впровадження анкерного кріплення на наших шахтах, оскільки, арочного кріплення зараз катастрофічно не хватає. Це дозволить не тільки зекономити на кріпленні і підтримки вугільних вироботках, а також використовувати, зберігати виїмкові штрихи для повторного використання при нарізанні суміжної лави. Але основні резерви галузевої науки ми бачимо при реалізації науково-технічних заходів при переоснащенні, технічному переоснащенні вугледобувних підприємств. Сьогодні у нас багато шахт, які взагалі не мають лав, тому що немає техніки для її оснащення. Але є значні резерви, які дозволяють використовувати шахтний фонд, який знаходиться у шахтах. І його ремонт за рахунок значно менших коштів ніж на отримання нового обладнання дозволяє оснастити лави.

Тут у нас присутній директор шахтоуправління № 1, який скаже як можна за рахунок майже собствених грошей оснастити три лави і успішно працювати.

Теж саме відноситься і до шахти вугілля. Тобто той, хто уміє ремонтувати і використовувати ремфонд шахт, він не потребує додаткових коштів, а користується послугами галузевої науки, яка дозволяє, крім

організації ремонту і модернізацію цих очисних і проходческих комбайнів до конкретних гірничо-геологічних умов кожної лави. Це дуже важливо, тому що по опиту інституту Дондівровуглемаш, якщо обладнання пристосоване або адаптоване до конкретної лави з врахуванням гірничо-геологічних умов, дозволяє отримати навантаження на лаву більше ніж в 2-2,5 рази. І особливо тут стоїть питання про використання, хазяйське використання гірничошахтного обладнання, яке є в нас на шахтах. І тут стоїть а наукою необхідність розробки і дуже важливого документу – це ресурси роботи гірничошахтного обладнання, які були затверджені ще у 80-і роки минулого століття, вони з часів... з радянських ще часів і не дозволяють нам науково обґрунтувати ті норми відпрацювання гірничошахтного обладнання, яке є на сьогоднішній день. Тому що там взагалі немає структури того обладнання і переліку тих очисних прохідницьких комплексів, які застосовуються у нас на шахтах. Це дуже важлива річ.

Тобто ті прості заходи, які ми пропонуємо, вони дозволяють економити значні кошти, і можна на якийсь час... ну, ясно, що розраховуючи на перспективу підтримки держави, оновити гірничий парк обладнання і працювати. Якщо ми даже на рік будемо оновлювати десь 10 лавокомплектів, то це дозволить уже через 2-3 роки вийти на той видобуток вугілля, який у нас був ще декілька років тому. І тут наука, я вважаю, буде дуже корисна в цьому плані, тому що нам вдалося залишити тих розробників гірничошахтного обладнання, і вони сьогодні працюють на нашій території.

Ще один дуже важливий...

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ячеслав Григорович, остання хвилина. Добре? Тому що в нас часу немає вже.

КРАСНИК В.Г. Хвилину!

Я скажу тільки, підприємства вугільної галузі пеняють дуже багато на збагачення вугілля. Збагачувальні фабрики належать часним підприємствам,

які за рахунок недосконалої технології частину вугілля скидають у підвали. Треба розробити документ, який регламентує відносини між державними підприємствами і очисними фабриками... і збагачувальними фабриками.

І ще один момент: треба йти далі для того, щоби не покладатися на очисні... на збагачувальні фабрики, а зробити так, як зробили в "Львіввугілля". Вони розробили комплекси по збагаченню вугілля, зараз є на шахті "Степова", далі розробляється ТУ на шахти... для шахти "Червоноградська", і там просто простий розрахунок показує, що якщо ми будемо збагачувати вугілля на цьому модулі, ми отримаємо прибуток десь порядку 200 мільйонів гривень на рік у порівнянні із збагачуванням вугілля на ЦОФ "Червоноградська".

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ячеслав Григорович, дякую.

Я вас попрошу, ви ці пропозиції передайте нам у комітет, будь ласка. Добре? Я вам обіцяю, що ми дуже детально з ними попрацюємо і відпрацюємо кожну-кожну.

Я запрошую до слова...

КРАСНИК В.Г. Да, це тільки частина пропозицій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ви передайте всі пропозиції.

КРАСНИК В.Г. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова свого колегу Сергія Шахова – народного депутата України. Будь ласка, Сергій.

ШАХОВ С.В. Шановний Олександр Георгійович, шановні колеги, шановний Михайло Якович та Віктор Іванович, сьогодні, якщо ви ще не обговорили питання, що в "Лисичанськвугіллі", шахта Капустіна, шахтарі

спустилися в шахту і не виходять, доки не сплатять заробітну плату, і перша, і друга зміна...

Це вже не в перший раз. І хочу як син шахтарів сказати наступне. В 1993 році сталася ситуація, коли і Кравчук написав заяву на звільнення, а потім переобиралися, і, ну, вугільну галузь, нікому не секрет, що "ковбасить" вже 27 років. І дійшло до того, що було 249 шахт, якщо не помиляюся, сьогодні 33 державні, а працюють, якщо також не помиляюся, чотири, які дають сьогодні прибуток, а всі останні – збиткові.

Тому я до профільного комітету звертаюся все ж таки звернути на програму Покрасса Бориса, я, на жаль, не почув, що він говорив, але в нього є проект і програма з інвестицією в Україну і треба, щоб все ж таки ми звернули як законодавчий орган і звернулися до Кабміну, щоб все ж таки дали державну гарантію для цього проекту. І ми можемо все ж таки давати на гора 18 мільйонів тонн вугілля, а не мільйон тонн вугілля на рік.

Далі прошу комітет все ж таки зробити виїзне засідання в Луганщині або в Донецькій області, поспілкуватися з шахтарями, які сьогодні практично в жебрацькому стані. Бідні стають ще біднішими, а олігархи збагачуються за рахунок вугілля африканського, за рахунок американського вугілля, за рахунок російського вугілля, а також з контрабанди "ЛНД" та "ДНР".

Я робив неодноразово звернення до Прем'єр-міністра і мені, на жаль, прикро, що Прем'єр-міністра ставлять в глухий кут, коли він відповідає, що шахтарям всього-на-всього винні 350 мільйонів гривень, а винні вже мільярд і під новий рік, як сказав Михайло Якович Волинець, будуть винні півтора мільярда гривень. Вопіюща ситуація сьогодні у вугільній галузі, ми шукаємо, де заробити грошей, а ми можемо все ж таки давати на-гора наше вугілля, забезпечити робочими місцями не всіх, на жаль, шахтарів, але можемо це зробити.

І прошу вас як профільний комітет звернути увагу на перепрограмування деяких шахтарів також з селищ або міст, які сьогодні

знаходяться у такому стані, що просто вугільна галузь, вугільне міністерство датує, ці шахти, а вони не можуть сьогодні працювати.

Також Віктор Іванович сказав про Волинь, про 10 шахту, "Нововолинську" 10-у, що туди вже залили стільки мільярдів, що можна було золотом її облити, всього-на-всього потребується, якщо не помиляюся, 800 мільйонів гривень. Також комітет може на цьому наполягати і допомогти "Волиньвугіллю" розвиватися і наповнювати український бюджет, і не шукати десь з протягнутою рукою гроші в МВФ, коли ми можемо за рахунок вугільної галузі дати 5 відсотків прибутку, практично додати до бюджету України.

Також мій колега Олег Недава від політичної сили "Наш край" звернувся і зробив законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу України про встановлення і надання пільг з оплати житлово-комунальних послуг шахтарям та членам їх сімей – 8140. Прошу врахувати і до опалювального сезону допомогти, тому що цим законопроектом передбачено виплачувати частину коштів у розмірі 50 відсотків на оплату житлово-комунальних послуг або забезпечення безоплатного отримання вугілля на побутові потреби працюючим шахтарям і шахтарям гірничих підприємств, які були ліквідовані або законсервовані за рахунок коштів державного бюджету.

Шановні колеги, я прошу все ж таки підтримати цей законопроект і допомогти сьогодні шахтарським сім'ям у цьому питанні. І останнє, мої враження і особисте ставлення до міністра Насалика, що саме цей міністр не відповідає дійсності, який працює от в тому кріслі, яке сьогодні пустує. І хочу попросити всіх колег об'єднатися до спільної роботи, в один кулак і все ж таки призначити не міністра олігархів, а міністра шахтарів. Щоб все ж таки профспілки об'єдналися і сказали, хто може сьогодні врятувати вугільну галузь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Єдине, я хочу... хочу зробити одне зауваження, що за сьогоднішніх 3 години нашої дискусії дуже професійної політична партія прозвучала тільки один раз у вашому виступі.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. І це неправильно.

ШАХОВ С.В. Вибачте, будь ласка, бо я спізнився на засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І це неправильно, друзі, тому що ми збираємось і ми робимо все можливе, щоб наш комітет був не політичним, а був дуже професійно фаховим. І для нас це велике надбання, тому що, нам вдається, що більше 4 років працювати в такому ключі.

Пан Михайло, будь ласка, короткий підсумок і завершуємо.

БОНДАР М.Л. Згадую як перед цими комітетськими слуханнями зустрічалися в такому трошки тісному кругу, ну, і що ми, так як би, які тези були. Проблеми галузі ми знаємо всі: від невиплати зарплат, браку грошей – все, все, все ми знали. Тому ми пропонували, в частности Олександр Георгійович, в першу чергу, почути тут професійні думки і шляхи вирішення тих проблем. Декілька таких думок ми почули, і я за це дякую як голова підкомітету вугільної промисловості. Я думаю, що конструктив в цьому все рівно є, тому що і Міністерство фінансів нас почуло, і Прем'єр-міністр обіцяє зустрітися і фахово це питання обговорити. Те, як Олександр Георгійович казав, з цими пропозиціями, які сьогодні тут, ми їх якраз як комітет опрацюємо і вже підемо на ту зустріч і надамо ті пропозиції.

Тому, підводячи підсумок, в подальшому дійсно би хотілося більш таких професійних обговорень, вирішення, именно вирішення тієї

проблематики. Тому що проблематика відома, як-то кажуть, не перший рік і за 4 роки як я голова підкомітету, ми її дійсно пробуємо кожен раз вирішувати в той спосіб, який нам вдається, там, законопроектами, перемовинами з урядом і зустрічами з шахтарськими колективами, поїздками на шахти, спуском в лави, дивитися, як це воно вирішується там, на місцях, коли, наприклад, кошти вкладаються в шахту.

І хочу подякувати Олегу Акімову за дійсно дієві конструктивні пропозиції, які надійшли на це, тому що, якщо обговорювати, наприклад, питання заборгованості, яка все рівно є на шахтах, яка остається, я впевнений, що більшість тієї заборгованості – це надуті пені, штрафи, які все-таки за рахунок того, що невчасно виплачувалася заробітна платня і не в змозі можна було посплачувати внески, якраз, ну, має бути списана. Має бути списана, а при вкладенні грошей в шахти, при модернізації і розвитку галузі. Я думаю в подальшому кожна шахта зможе сама сплачувати ті борги, які остануться, реструктурувавши їх, або в якийсь інший спосіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайло.

Ще раз хочу подякувати всім учасникам, всім присутнім. Це некоректно, я підвів ризику, ви мене ставите на розтяжку: або з неповагою віднестися до свого колеги, або порушити рішення, яке ми всі разом прийняли.

Будь ласка, Леонід Петрович, тільки одну хвилину.

(?) КОЗАЧЕНКО Л.П. Я буквально 30, не 60 секунд. Я не буду повторювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Краще одну хвилину.

КОЗАЧЕНКО Л.П. ... те, що сказали колеги, але, щоб мене не дискримінувати як депутата, тому що я теж хотів пару слів сказати. Лише одне. Мені трошки, не трошки, дуже соромно, що тут присутні представники Європейського Союзу, які дуже добре знають, що жодна країна Європи немає такого потенціалу в вугільній галузі, як ми.

Ми це паплюжимо, знущаємось над людьми, нищим свою економіку замість того, щоб підняти це і використати з максимальною для себе вигодою. Дуже мені прикро, що на рівні уряду повинно було мінімум три подібних пройти заходи і ми тільки завершальний повинні провести тільки тоді, коли треба на законодавчому рівні щось вирішувати. А вирішувати лише одне потрібно: приватизувати ці об'єкти, залучати інвестиції, пропозиції були з боку Покрасса і пані Людмила, і інші говорили як це робити. Платити людям борги і запускати ці об'єкти. Усі ми від цього виграємо.

І я хотів би, щоб цей, от заряд, який ми тут отримали всі, був переданий все-таки в уряд, тому що ця виконавча влада, вона повинна це все зробити. І якщо потрібно, то Президент, можливо, сам особисто, якщо потрібно закон якийсь прийняти, щоб негайно зрушити все з місця, повинен прийти в парламент і його внести. Я готовий йому підготувати, якщо це потрібно, якщо із-за цього не рухаємось вперед.

Тому я дякую за те, що ми зібралися тут. Я думаю, що це буде корисно й надалі. І іноземних представників, прошу нас вибачити за те, що ми дожились до цього. Ви побачите нас скоро не такими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Шановні, шановні друзі, шановні колеги, ну, я щиро вітаю і радію з того, що в п'ятницю вже після 17 години ми ще з вами хочемо працювати. *(Шум у залі)* Чертовськи хочеться ще попрацювати. Але декілька, на мій погляд, дуже ключових і важливих тез, про які ми говорили, а можливо, деякі пропустили.

Я дякую за професійну відкриту дискусію, але ми повинні усвідомлювати, що вугільна галузь у світі сьогодні переживає дуже непрості часи. Є відповідний тренд, він непростий: є Паризька угода, є викиди і є скорочення і споживання, і скорочення видобутку вугілля у світі. Ми, якщо сьогодні захочемо з вами знайти гроші на модернізацію вугільної галузі, на будівництво нових ТЕС або нових шахт на міжнародних ринках, наприклад, Світовий банк або Європейський банк реконструкції і розвитку, або Європейський інвестиційний банк, ми цих коштів там не знайдемо. Багато хто відмовляється взагалі фінансувати вугільну галузь як галузь, яка забруднює навколишнє середовище. І ми повинні про це чесно, відверто розуміти і говорити, тому що це – виклик, який ставить серйозну проблему перед вугільною галуззю України. Ми не можемо на це закривати очі.

Позиція номер 2. Без сумніву, вугільна галузь являється однією з домінуючих галузей енергетичної галузі України, фундаментом, а відповідно енергетична галузь фундаментом всієї української економіки. І чим краще буде працювати вугільна галузь, чим собівартість продукції і ефективність видобутку буде більше, тим сильніша буде наша економіка.

Але разом з тим я хотів би сказати, що от з тієї великої кількості проблем, яку ми сьогодні маємо... От дивіться, я приймаю пропозицію там Сергія, ми можемо поїхати в Луганськ, Донецьк, на шахту. Не переконаний, чи весь комітет поїде або чи можна зробити там комітетські слухання, наприклад – да? – тому що ми одноголосно проголосували на засіданні комітету, давайте проведемо слухання по вугільній галузі. Ну, ви бачите, сьогодні, на жаль, не дуже багато членів комітету, в тому числі, в кожного є якісь свої там чи проблеми чи завдання.

Але ми – не уряд, ми – комітет, це не уряд. І не потрібно до комітету і до українського парламенту відноситись, як до резервної інституції замість уряду. Уряд для того, щоб вирішувати проблеми поточного характеру, тому що уже так, як комітети, як Верховна Рада реагує на проблеми шахтарів, відверто кажучи, ми не реагуємо практично на жодну підгалузь. Тому що

виникли проблеми з банкрутством – ми прийняли Закон про мораторій на банкрутство, закінчився термін – ми приймаємо знову продовжити, щоб дати можливість вугільній галузі вижити. Виникли проблеми в бюджеті по заборгованості по заробітній платі – ми прийняли один раз зміни, прийняли другий раз зміни, і це дуже добре. Верховна Рада і комітет, ми розуміємо проблеми енергетики, розуміємо проблеми шахтарів, але разом з тим, приймаючи рішення, законодавчі акти, ми повинні усвідомлювати, що уряд мусить їх приймати і виконувати.

Тому я сподіваюсь, що в нас відбудеться серйозна така професійна глибока дискусія. Я б, дуже дякуючи Міністерству фінансів за участь і за сьогоднішній діалог, він не простий, я розумію, але для нас дуже важливо, щоб Міністерство фінансів не тільки по вугільній галузі, а Міністерство фінансів для енергетичної галузі – ви були нашими партнерами. Тому що нам все рівно потрібно шукати рішення. А рішення, воно лежить десь в спільній оптимальній площині.

Тепер відносно бюджету 18-го і бюджету наступного років... наступного року. Я не дарма задав питання чи вистачає нам тих коштів, які ми внесли зміни до державного бюджету на 18-й рік, щоб спокійно пережити... закрити 18-й рік. Я отримав відповідь – ні. І нам з вами завдання номер один уряду і Верховній Раді потрібно настільки глибоко проаналізувати як завершити 18-й рік, щоб проблеми не накопичились, а проблеми до кінця року знялися. Тому що розпочинати 19-й новий бюджетний рік зі старими проблемами, які будуть лежати на плечах енергетичної галузі, Міністерства фінансів і вугільної галузі, ну, це неправильно.

Я можу сказати так: є час розкидати камінці, є час збирати. Да, ми знаємо дуже добре це прислів'я. Якщо ми разом уряд, Міністерство фінансів, Верховна Рада зараз не приймемо дуже зважені. Дуже прораховані правильні рішення по державному бюджету 19-го року, нас з вами в 19-му році буде колотити так і заручниками будуть шахтарі, заручниками будуть службовці,

заручниками будуть родини, заручниками будуть школи, лікарні, тому що будуть постійні проблеми з виплатами і з фінансуванням. Тому нам потрібно, знаєте, як, ну, таким дуже сучасним хірургічним лазерним скальпелем зробити цю операцію, знайти оту золоту середину, розуміючи дефіцит бюджету, проблеми бюджету. Але все-таки скільки нам по мінімуму потрібно, щоби завершити рік і для того, щоб пережити і модернізувати шахти, і дати можливість шахтарям розвиватися, працювати ефективно, отримувати заробітну плату.

І ще один момент, який, на мій погляд, є дуже і дуже важливим, який стосується державного бюджету на 19 рік, тому що опосередковано ми також про цю тему говорили. Енергоемність української економіки, ну, вона зашкалює. Ми маємо одну із самих енергозатратних економік у світі. І якщо ми не будемо запускати інструменти енергоефективності в житлово-комунальному секторі, в державному секторі, в промисловому секторі і якщо політика енергоефективності не буде у нас випереджати темпи модернізації, то нам дуже важко буде конкурувати і на внутрішньому, і на зовнішньому ринку. Ми прийдемо до ситуації, коли собівартість українського вугілля буде більша, ніж імпортного вугілля. Так само, як сьогодні, ми ж з вами не імпортуємо електричну енергію, і ми всі говоримо, що електрична енергія вона стає достатньо дорогою для споживача. А хто для нас є ключовий? Не той, хто генерує, і навіть не той, хто вугілля добуває, при всій важливості. У нас є ключовим громадянин України, який це все споживає. І сьогодні люди починають піднімати питання: послухайте, а якщо електрична енергія з Чехії, Словаччини або Європейського Союзу буде дешевша, ніж та, яку продукує Україна, а що ми з вами будемо робити, купувати свою дорожчу чи купувати ту, яка дешевша? Тому ми повинні зробити все для того, щоб український товар і українська електрична енергія, і українське вугілля були дешевшими, ніж у наших сусідів, тоді ми будемо конкурентними принаймні на своєму ринку.

І я дуже добре... Хочу підтримати міністра, якого тут заслужено, іноді незаслужено, критикували. Але я пам'ятаю засідання колегії Міністерства енергетики, а я є членом колегії, коли ми з вами на Хрещатику, у великому залі, розглядали проблеми по вугіль, газу. Пам'ятаєте, це було, по-моєму, перше засідання, ну, чи перша колегія. І я пам'ятаю тезу, не пам'ятаю, хто із керівників державних підприємств виступав, але я дуже добре пам'ятаю цей виступ: дайте нам ціну і дайте нам збут і ви забудете, що таке збитки в державних підприємствах. Друзі, сьогодні реально є ціна і сьогодні реально є збут. І потрібно шукати і шукати, сьогодні потрібний внутрішній резерв у тому числі, а не чекати, що Міністерство фінансів нам знайде з вами гроші.

І остання теза, про яку я хотів би сказати – дуже добре, що вона звучала мало, але вона звучала – "смотрящие", корупція у вугільній галузі і так далі. Друзі, якщо воно є, то давайте на це реагувати. Дайте факти, підготуйте проект рішення...

_____М. Андрій Венгрин, Львівсько-Волинський басейн, разом з міністром створили корупційну схему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, пане Михайло, я готовий, у нас були випадки, коли ми на засіданні комітету одноголосно приймали звернення в НАБУ, до Генерального прокурора, до міністра внутрішніх справ по тому чи іншому випадку корупційному, про який говорив хтось з народних депутатів. Ми готові максимально ефективно використати свій депутатський мандат, в тому числі повноваження комітету для того, щоби з цими проявами боротися.

Але разом з тим я хочу вам на завершення розказати історію, як ми з Михайлом були у Львівській області, коли ми подивилися шахту, коли ми спустилися, поспілкувалися з шахтарями, мене... Давайте подивимося, Олег Анатолійович, давайте подивимося, поїдемо, в нас тут ще є "центр по розведенню корупції" такої – збагачувальна... вугільна збагачувальна фабрика. І ми експромтом сіли в машину і поїхали туди. Ми не встигли туди

приїхати, як автомобілі грузові, які стояли там на погрузку, почали тікати і роз'їжджатися, як мухи. За 5 хвилин, поки ми туди приїхали, там вже нікого не було.

І я задаю тоді питання: послухайте, якщо силовики не працюють – да? – якщо місцева влада не працює, не наводить порядок, ну, так давайте трудовий колектив, давайте профспілки, давайте поставимо пости, давайте зробимо інтегровані пости в точках корупції, де є трудовий колектив, де є представник, там, Міністерства внутрішніх справ, де є представник прокуратури. Давайте ініціюйте.

_____. Александр Георгиевич, ну, посты не надо делать из шахтеров, есть правоохранители, которым на 20 миллиардов увеличили бюджет – пусть они работают.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не заперечую, але якщо вони "не работают", то ми мусимо шукати, ми мусимо шукати якійсь варіант рішення.

І на завершення, друзі. Я би дуже просив оті дуже фахові, глибокі, професійні пропозиції, які прозвучали, ми, звичайно, все записали, секретаріат відпрацює, але, якщо можна, дати у письмовому вигляді для того, щоб ми їх систематизували, тому що деякі повторились. Тому що значну частину тих пропозицій, яка тут прозвучала, я думаю, що ми будемо обговорювати на нараді у Прем'єр-міністра. Ми запросимо профспілки, ну, принаймні я зроблю все для того, щоб ви були представлені на цій дискусії. Ну, і в цілому, мені здається, що дискусія у нас пройшла професійно, достатньо глибока, фахова, дещо емоційна, але тема настільки гаряча, що без емоцій тут також неможна.

Я вам щиро дякую.